

GLASILO KARTONAŽNE TOVARNE LJUBLJANA, IZDAJA DS DO V NAKLADI 3000 IZVODOV IZHAJA MESEČNO. UREJA UREDNIŠKI ODBOR: GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TATJANA ČERIN, TEHNIŠNI UREDNIK: TATJANA ČERIN TISK KTL - TOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA, ČUFARJEVA 16, UREDNIŠTVO: ODDELEK ZA SAMOUPRAVLJANJE IN INFORMIRANJE KTL, LJUBLJANA - ČUFARJEVA 16, TELEFON: 320-463. FOTOGRAFIJE: VULIČ, ČERIN

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 - letnici DO KTL

Tovariš Mirko Kavčič

V mali dvorani kulturnega doma Ivan Cankar se je 28. novembra, na svečani seji delavskega sveta delovne organizacije Kartonažna tovarna Ljubljana ob 85-letnici njenega obstoja (poleg delegatov delavskega sveta delovne organizacije) zbralo še čez dvesto delegatov delavskih svetov temeljnih organizacij in članov izvršilnih organov, ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij TOZD. Seveda so bili prisotni tudi gosti, slavnostni govornik, tovariš Jože Smole, predsednik Mestne konference ZK Ljubljana, tovarišica Tina Tomlje, predsednica skupščine mesta Ljubljane in drugi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in mesta, pa seveda tudi številni

predstavniki sredstev javnega obveščanja.

Pri vходу v malo dvorano so nas pričakala dekleta, ki so vsakemu udeležencu pripela rdeč nagelj in izročila jubilejno značko DO KTL. Svečano sejo delavskega sveta je prišel njen predsednik, tovariš Mirko Kavčič, ki je imenoval delovno predsedstvo v sestavi:

- tov. Marjan Serec - predsednik konference osnovnih organizacij sindikata DO KTL,
- tov. Dragica Stojčič - sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov TOZD 'Kartonažna Ljubljana, DE-30,
- tov. Mirko Kavčič - predsednik delavskega sveta DO KTL.

Ko so člani delovnega predsedstva zasedli svoja mesta, je tovariš Kavčič pozdravil prisotne in prebral brzojavni čestitki predsednika predsedstva SRS, tovariša Viktorja Avblja in predsednika CK ZKS, tovariša Andreja Marınca, ob 85-letnici delovanja naše tovarne.

"Današnje svečano sejo delavskega sveta DO KTL posvečamo 85-letnici dela in razvoja naše delovne organizacije. Prehojena pot je pestra in bogata ter široko odprta za jutrišnje še boljše dosežke", je dejal predsednik delavskega sveta in predal besedo generalnemu direktorju DO KTL, tovarišu Tonetu Florjančiču. Tovarišice in tovariši, delegati, spoštovani gostje!

Zapletenost gospodarskega trenutka, v katerem živimo, družbeni in ekonomski problemi, s katerimi se ta hip tako v KTL, kot v naši celotni slovenski in jugoslovanski družbi spopadamo, nam dopuščajo ukvarjati se z zgodovino razvoja naše delovne organizacije le toliko, kolikor doseženo v obdobju 85 let pomeni realno in čvrsto podlago našega sedanjega in še bolj bodočega razvoja, oz. toliko, kolikor ocene prehojene poti in izkušnje preteklosti pomenijo kašipot za premagovanje sedanjih in bodočih težav.

Vsak objektivni ocenjevalec lahko ugotovi velike uspehe in rezultate, ki jih je KTL v 85-letnem obdobju dosegla ter, da so bili ti dosežki in delovne zmage še posebno pomembne v obdobju po osvoboditvi, ko beležimo izredno dinamičen in skokovit razvoj.

Za celotni delovni kolektiv KTL, ki danes šteje čez 2.300 delavcev velja, da je delal dobro, pošteno in ustvarjalno ter, da je svoj delovni zanos in ustvarjalnost lahko polno uresničil tedaj, ko je upravljanje tovarne prevzel v svoje, samoupravljalne roke. Uspel je premagovati in premagati težave, si začrtati poti in cilje svojega razvoja in te cilje tudi uresničiti, dokazal je svojo samoupravljalno zrelost in izpričal svojo delavsko zavest

tedaj, ko so pretile nevarnosti, da zaide na stranpoti oz. tedaj, ko so vzponu sledili padci.

Če kaj, potem lahko z gotovostjo trdimo, da naši delovni organizaciji, ki spada med najstarejše delavske kolektive v Sloveniji na tej dolgi in strmi razvojni poti, klenosti, trdoživosti, ustvarjalnosti, marljivosti in delavske solidarnosti ni manjkalo, to pa so vrline, ki so nam v sedanjem času še kako potrebne.

Današnja KTL, katere začetek sega v pozna devetdeseta leta prejšnjega stoletja, je zrasla iz knjigoveške delavnice zasebnika Ivana Bonača, ki se je začel ukvarjati s proizvodnjo kartonskih izdelkov in je nato leta 1906 zgradil manjšo kartonažno tovarno v sedanji Čufarjevi ulici. Zanimivo je poudariti, da si je leta 1920 zaradi zagotovitve repromaterialov zgradil obrat na Količevem, iz katerega je zrasla današnja Papirnica Količevo, celulozo za proizvodnjo papirjev in kartonov, pa si je zagotovil leta 1938 z izgradnjo Tovarne celuloze Videm Krško, iz katere je zrasla današnja Tovarna celuloze in papirja Duro Salaj.

Zanimivo zato, ker se nehote vsiljuje asocijacija z današnjimi vse bolj prisotnimi težnjami in družbenimi zahtevami po zaključenih reprodukcijskih cikelih.

Čeprav ne gre zanikati relativno hitrega razvoja KTL v predvojnem obdobju in njenega pomembnega deleža pri proizvodnji papirja in embalaže v Sloveniji, pa se je vendarle obdobje skokovitega in dinamičnega razvoja začelo po osvoboditvi.

Bistveno se je povečal obseg proizvodnje, osvojene so bile sodobne tehnologije, ki so vplivale na razširitev asortimana in kvaliteto, saj v nekaterih TOZD ob ustreznih repromaterialih lahko dosežemo evropski vrh. Z drugačno organizacijo in boljšimi oz.

(nadaljevanje na 2. str.)

**ČESTITAMO OB DNEVU
REPUBLIKE**

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. s 1. strani)

novimi prostorskimi rešitvami pa bi lahko z obstoječimi kapacitetami bistveno povečali obseg proizvodnje.

Kartonažna tovarna je imela leta 1945 420 zaposlenih ter 1.690 ton proizvodnje grobe embalaže, tekstilnih utenzilij, papirne konfekcije, potiskane embalaže in prevlečene embalaže. V leto 1953 sega začetek gradnje nove Kartonažne tovarne, ki je bila končana leta 1962. Proizvodnja je ob 1.160 zaposlenih porasla na 8133 ton.

Medtem je bil leta 1962 od Žita odkupljen obrat Kosmiči, v katerega je bila preseljena proizvodnja grobe kartonske embalaže in biro-konfekcije - sedanji TOZD Papirna konfekcija.

Leta 1963 je bil od podjetja Brest odkupljen obrat Tisa in preusmerjen v izdelavo valovite kartonske embalaže - sedanji TOZD Kartonaža Rakek.

Leta 1965 se je k DO KTL pripojila DO Lepenka Tržič. Lepenka je bila ustanovljena leta 1881 za proizvodnjo bele lepenke. Po priključitvi je bila zaradi pomankanja lesa in razpoložljivih lastnih papirnih odpadkov preorientirana na proizvodnjo sive lepenke ter z nakupom manjšega papirnega stroja (1969) v proizvodnjo tankih papirjev - vse za pokrivanje potreb KTL.

V letu 1971 smo v Logatcu zgradili novo tovarno za izdelavo in predelavo kartonskih plošč, iz katere je nastala TOZD Valkarton.

Zaradi navedenega razvoja je skupna proizvodnja DO KTL v letu 1972 porasla na 38.700 ton ob 1.619 zaposlenih delavcih.

Leta 1976 so k DO KTL pristopili tudi delavci, do tedaj samostojne delovne organizacije, Jelplast Kamna gorica z novim proizvodnim programom brizgane plastike, namenjene predvsem potrebam DO KTL.

Leta 1977 sta se DO KTL pripojili še DO Kuverta Ljubljana in DO Embalažni servis Koper ter leta 1978 DO Tika Trbovlje, kot temeljne organizacije.

Leta 1981 pa se je z DO KTL združila še DO Sigma Gornji Milanovac.

Na osnovi navedenih integracijskih procesov, stalnega povečevanja ter racionalnejšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti, se je obseg proizvodnje in obseg poslovanja povečal v letu 1980 na 84.007 ton.

Danes je v DO KTL združenih deset TOZD in DSSS, v katerih je zaposlenih 2.319 delavcev.

Integracijski procesi so povečali reprodukcijsko sposobnost KTL, njeno gospodarsko moč, dopolnili in razširili proizvodni program ter povečali obseg proizvodnje. Doseženi poslovni rezultati v letu 1980 so potrdili pravilnost takšne razvojne usmeritve in bili optimistična, celo preoptimistična osnova za načrtovanje v obdobju 1981 - 1985.

Tov. Tone Florjančič – generalni direktor DO KTL

Naši strateški razvojni cilji so, da bomo postali nosilec razvoja v izdelavi valovite kartonske embalaže, potiskane, zložljive kartonske embalaže, navite embalaže, biro opreme in proizvodnjo strojne opreme za predelavo ter embalaranje. S proizvajalci surovin in predelovalci in kupci bomo razvijali in poglobljali dohodkovno povezanost. Bistveno želimo povečati izvoz tako neposredni kot posredni ter zmanjšati odvisnost od uvoza. Na ta način bi zagotovili enakomerni in skladnejši razvoj vseh TOZD notraj KTL in to na temelju tesne dohodkovne povezanosti. Vse to pa bo omogočilo iz-

izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti in kadrov. V obdobju 1981 - 1985 bomo razširili sedanje ter osvojili nove proizvodne programe, temelječe na domačih surovinah. Zato bomo precejšnja sredstva namenili skozi sovlaganja na dohodkovni osnovi v razvoj surovinske osnove (papir, odpadni papir, celuloza, les itd.). In kot bistveno sestavino našega razvoja moramo omeniti nadaljna prizadevanja vseh delavcev KTL za razvijanje in poglobljanje samoupravnih in delegatskih odnosov ter vsestransko uveljavitev pravic in dolžnosti delavcev, da vplivajo in razpolagajo z rezul-

Rdeč nagelj in značko na prsa

boljšanje delovnih pogojev, osebna in družbenega standarda delavcev. Nujna je še tesnejša povezava - programska in dohodkovna s sorodnimi delovnimi organizacijami v SR Sloveniji in Jugoslaviji, s tem pa tudi uskladitev proizvodnih programov na območju Slovenije, specializacija proizvodnje in premiki proizvodnih programov. Tako bi dosegli večjo

tati svojega dela.

Ob vsem tem smo načrtovali hitro naraščanje obsega proizvodnje, celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in akumulacije ter še posebej izvoza. Čeprav smo v letu 1981, torej prvem letu novega planskega obdobja, dosegli lepe rezultate, še zlasti z vidika celotnega prihodka, dohodka in akumulacije, pa se je že pokazalo,

da bomo morali nujno napraviti rebalans srednjeročnega plana 1981 - 1985, kar smo letos pomladu upoštevali z ožene in zaostene pogoje gospodarjenja, svetovno gospodarsko recesijo, predvsem pa preorientacijo jugoslovanskega gospodarstva na domače vire surovin in proizvodnjo za izvoz tudi naredili. Vse to ne pomeni, da smo odstopili od razvojnih ciljev, temveč smo njihovo doseganje le prerazporedili na daljše obdobje in s tem tudi znižali prvotno načrtovane stopnje rasti. Tako načrtujemo, da bomo ob 0,2 odstotni letni stopnji rasti zaposlovanja, letno povečali obseg proizvodnje za 5,7%, dohodek za 5,5%, sredstva za reprodukcijo za 10,8%, dohodek na delavca za 2,1%, še posebno naj bi se povečal fizični obseg izvoza in sicer po letni stopnji 54,6%. To praktično pomeni iz pol mio. \$ v letu 1980 na 8 mio. \$ v letu 1985 oz. iz 1% fizičnega obsega proizvodnje na 11%.

Bistveno smo zmanjšali obseg sredstev za lastne investicije, povečali pa obseg sredstev za sovlaganja v druge DO z namenom dolgoročno pridobiti potreben repromaterial. Poudariti moram, da so delavci DO KTL ob rebalansu srednjeročnega plana trezno presojali naše sposobnosti in materialne možnosti ter v razpravah in zaključkih podredili ožje širšim družbenim interesom.

Kljub vsem težavam trdim, da so ob predpostavki maksimalnega angažiranja vseh zaposlenih to je proizvodnih ter kreativno ustvarjalnih delavcev KTL dani pogoji za normalen nadaljnji razvoj.

V letu 1981 smo pridobili 86.000 m² industrijskega in komunalno urejenega zemljišča v občini Moste - Polje, s čimer je perspektivno zagotovljena možnost širjenja DO, preselitve težkih programov iz ožjega centra Ljubljane ter pripravo novih izvoznih usmerjenih investicijskih programov. V letu 1981 smo začeli z rekonstrukcijo in sanacijo v TOZD Lepenka Tržič, kjer bomo drugo leto po dokončanju investicije, ki bo znašala okoli 350 milijonov, zagotovili v prenovljeni in sodobni tovarni papirja delavcem normalne pogoje za delo, istočasno pa povečali obseg lastne proizvodnje papirja in lepenke iz sedanjih 7.700 ton s tem, da bomo 40% celotne proizvodnje usmerili na zapadno tržišče.

V letu 1981 smo nabavili nove avtomatske kuvertne stroje v TOZD Kuverta. Z letošnjo adaptacijo prostorov pa to isto TOZD usposobili za sodobno in kapitalno intenzivno proizvodnjo, v bodoče prioritarno usmerjeno v izvoz.

V zadnjih letih se je z delnimi novimi investicijami povečala proizvodna kapaciteta v Valkartonu in Kartonaži Rakek pa tudi v Embalažnem servisu.

Kljub temu, da sem v začetku poudaril visoko tehnično in tehnološko sposobnost posameznih TOZD,

(nadalj. na 3. str.)

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. z 2. str.)

pa moram ugotoviti, kar bo izzvenilo kot paradoks, da se v posameznih TOZD tehnična in finančna amortizacija tehnologij in strojev izteka, kar velja še posebej za PAKO, Tiko in delno Kartonažno Ljubljana, s tem, da je ob povedanem še posebej v PAKU in Kartonažni Ljubljana prostorska stiska že postala močan zaviralni element in negativno vpliva na obseg proizvodnje in pogoje dela.

Spričo dejstva, da ima KTL malo lastnih surovin, smo v zadnjih petih letih precejšnja sredstva usmerili v sovlaganja, še zlasti v Papirnico Količevo, Kombinat Belišče, TCIP Simo Dimič Plaški, ZTP, Vladičin Han, Aero Celje in BIGZ.

Sovlaganja že dajejo rezultate, z naštetimi kolektivi imamo tovariške odnose, dobave se izboljšujejo, bile bi pa kljub objektivnim težavam lahko še boljše in zanesljivejše.

KTL je v zadnjih petih letih sprožila nekaj pobud za tesnejše povezovanje na dohodkovnih osnovah oz. za združevanje dela in sredstev. Kljub trdnemu prepričanju v pravilnost naših pobud, moramo ugotoviti, da nismo bili uspešni, kar pa ne bi smelo biti ovira za nadaljna povezovanja: poslovna, tehnološka, dohodkovna, saj le v takšnem povezovanju vidimo realne možnosti našega in skupnega razvoja, zato integracijski procesi slej ko prej ostajajo naš nadaljni cilj.

Svoje mesto in možnost razvoja vidimo znotraj SOZD Slovenija papir, ki bo s krepitvijo razvojnih, planskih, finančnih in komercialnih funkcij še pridobil na pomembnosti v jugoslovanskem in svetovnem prostoru.

Vzporedno oz. z enako zavzetostjo kot se je v preteklosti vlagalo v razvoj strojev in pridobivanje surovin se je vlagalo tudi v delovnega človeka, v osebni in družbeni standard, v izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje. Lahko trdimo in to z zadovoljstvom, da imamo urejeno varstvo pri delu, zdravstveno varstvo in družbeno prehrano. Z nakupom počitniških prikolic, še posebej

pa z nakupom 22 počitniških hišic na otoku Cresu v letošnjem letu smo podvojili kapacitete in so ustvarjene možnosti za oddih in rekreacijo vsem delavcem DO KTL. Stanovanjska vprašanja se intenzivno rešujejo in problemi odpravljajo. Ne moremo reči, da smo v celoti zadovoljni in da so vsi stanovanjski problemi že rešeni, ustvarjeni pa so pogoji, da se večina reši do konca srednjeročnega obdobja. Sredstva so zagotovljena, pot in način reševanja samoupravno dogovorjen.

Izobrazbena struktura je relativno ugodna z izobraževanjem ob delu in iz dela, pa bomo odpravili pomanjkanja nekaterih poklicev na že sedaj in perspektivno ključnih delovnih mestih, pri čemer še posebej mislim na razvojno, raziskovalno in marketinško dejavnost.

Tovariši in tovarišice, spoštovani gostje!

KTL je v preteklih, in še zlasti v letu 1981, dosegla lepe in zadovoljive uspehe. V proizvodnji in predelavi papirja, lepenke in valovite lepenke v letu 1981 je znašal delež KTL v SRS 30%, v Jugoslaviji pa 7%.

V letu 1981 smo bili kljub začetku gospodarske recesije med vsemi gospodarskimi organizacijami v SRS po ustvarjenem dohodku na 28. mestu, v letu 1980 pa na 35 mestu.

Ko govorimo o doseženih rezultatih, ne moremo mimo izredno pomembnega področja uvoza oz. izvoza. Skladno z družbenimi usmeritvami smo se v zadnjem obdobju preusmerili izključno na domačo surovino in uvažamo le najpotrebnejše rezervne dele in opremo in surovino namenjeno proizvodnji za izvoz.

KTL do včeraj ni bila izvoznik in je bila orientirana izključno na domače tržišče. Preusmeritev na tuje tržišče je bila izredno zahtevna, ne samo zaradi sprememb programov in zahtevane kvalitete proizvodov, temveč tudi vsled nujnega spreminjanja miselnosti in organiziranosti znotraj kolektiva.

Dobitniki „Plaket DO KTL“

Zapiranje zahodnih trgov in neustrezne domače surovine, nas niso odvrnile od ambicioznega načrtovanja prepotrebnega izvoza. Kljub skorajšnjemu doseganju planiranih fizičnih stopenj izvoza, pa z deviznimi učinki nismo zadovoljni, predvsem pa nismo uspeli realizirati posrednega izvoza z našimi kupci.

Gospodarska situacija se je v letu 1982 zaostrišla. Z doseženimi rezultati v letu 1982 v KTL nismo zadovoljni. Odveč bi bilo naštevati nedorečene pa tudi administrativno določene pogoje gospodarjenja, stalno pomanjkanje surovin, ter občasno pomanjkanje energije pa tudi naročil, ker bi s tem nehote bežali od subjektivnih k objektivnim težavam. Zato mi dovolite, da kljub slovestnemu trenutku opozorim na nekatere probleme. Ne zato, ker ne bi videli izhoda, temveč zato, da ne bi doseženo v preteklosti otopilo nujno potrebno angažiranost, pa tudi zato, da ne bi težave peljale v nerazpoloženo, ki bi lahko povzročilo nekritičnost pri presoji težavnosti problemov, vzrokov in posledic nastale situacije.

Stagnacija poslovanja, ki se kaže v celotnem prihodu, dohodku in akumulaciji povzroča upravičeno nestrpnost, in zaskrbljenost delavcev, sprošča pa tudi kritiko in razmišljanja, ki niso posledica strokovne in politične ocene situacije, temveč plod parcialnih in pavšalnih pristopov. Sprošča razmišljanja, ki ne vidijo rešitve v enotni in močni DO kakršna je naša DO bila in mora ostati, temveč nujno vodijo k parcalnim rešitvam, ki objektivno pomenijo slabitev DO.

Prepričan sem, da delim tudi vaše mnenje, ko trdim, da je ne le premagovanje sedanjih težav, temveč ves naš bodoči razvoj mogoč le v doslednem izpolnjevanju delovnih obvez vseh skupaj in vsakega posebej, ob poglobljanju doslednem uveljavljanju samoupravnih odnosov na vseh ravneh,

ob dosledni uveljavitvi ustavno opredeljene delavčeve neodtujive pravice in dolžnosti, da razpolaga z rezultati svojega dela in ustvarjeno preseženo vrednostjo.

Za KTL lahko trdimo, da ima sposobne kadre, relativno dobro razvit delegatski sistem, da so samoupravne odločitve vse bolj plod premišljene razprave in dobre informiranosti. Zato je potrebno tudi v tem trenutku delavcem predočiti težave, s katerimi se soočamo, predvsem pa povedati, da bo potrebno več in bolj delati ter izkoristiti vse notranje rezerve, ki v KTL zanesljivo obstajajo.

Sistem oblikovanja in delitev sredstev za osebne dohodeke pa moramo zastaviti tako, da bo osebni dohodek v še večji meri kot v preteklosti resnično bil posledica rezultatov dela.

Vse to so dejstva, ki bodo vplivala na večji obseg proizvodnje, povečan izvoz, večji dohodek, hitrejši razvoj, s tem pa tudi na debelejši kos kruha, če se le da že danes, z gostovostjo pa jutri.

Tovariši in tovarišice!

V uvodu sem dejal, da imamo v KTL zdrav, sposoben in delaven kolektiv, ki je znal z voljo in visoko stopnjo delavske in samoupravljalne zavesti na svoji dolgoletni poti uspešno premagovati težave. Zato tudi danes v sicer zaostrenih pogojih dela ni vzrokov za pesimizem. Ob nadaljnjem in zavzetem delu vseh delavcev se ni bati za socialno varnost in še hitrejši razvoj v prihodnosti.

Ob visokem jubileju naše delovne organizacije bi se želel iskreno zahvaliti vsem delavcem KTL pa tudi vsem našim sodelavcem, poslovnim partnerjem, prijateljem in OZD, ki so prispevali k razvoju naše DO.

Še posebej se želim zahvaliti in čestitati vsem tistim delavkam (nadaljevanje na 4. str.)

Naši gostje na svečani seji

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. s 3. str.)

in delavcem, ki jim bomo na današnji seji izrekli priznanja za njihove izjemne dosežke in prizadevanja pri delu v KTL.

Tovariš Kavčič se je po aplavzu prisotnih zahvalil generalnemu direktorju za njegove besede in predal mikrofon slavnostnemu govorniku tovarišu Jožetu Smoletu, ki je dejal:

V imenu mestne konference Zveze komunistov Vas, drage tovarišice in tovariši toplo pozdravljam in Vam pristrčno čestitam ob 85-letnici Kartonažne tovarne Ljubljana.

Vaša delovna organizacija ima dolgoletno industrijsko in delavsko tradicijo. Z razvojem samoupravnih odnosov ste uspeli ustvariti takšno materialno osnovo, ki vam zagotavlja, da v zahtevnih pogojih gospodarjenja ustvarjate dobre poslovne rezultate.

Danes ste vodilna delovna organizacija v Sloveniji na področju predelave papirja in kartona in ste vse bolj povezani s proizvajalci surovin. Odprtost in prodornost Kartonažne tovarne Ljubljana se danes kaže v tem, da ste veliko sredstev vložili v manj razvita področja. Prisotni ste v precejšnjem delu Slovenije, odpirate se tudi v celotni jugoslovanski prostor. V družbenopolitičnih organizacijah moramo dati vso podporo nadaljnemu povezovanju, kar bo pomembno prispevalo k ustvarjanju pogojev za doseganje večje specializacije in delitve dela. Srečujemo se namreč s pojavi, ko v sedanjih zaostrenih pogojih nekateri ne vidijo rešitve v združevanju dela, pač pa se zapirajo v ozke okvire in čakajo kot pravijo, da bodo preživeli to obdobje. Organizirane socialistične sile se moramo takim pojmovanjem stalno zoperstavljati z močjo argumentov, saj vemo, da bomo samo z združevanjem dela in sredstev in z razvijanjem pravih samoupravnih dohodkovnih odnosov premagali sedanje težave razdrobljenosti ter postali ekonomsko močnejši doma in konkurenčnejši na tujih tržiščih.

Veliko akumulacije ste vložili v investicije v druge organizacije združenega dela, ki vam zagotavljajo surovine in repromaterialne.

Zaradi zastojev pri naložbah še ne beležite ustreznih sadov. To pa ne pomeni, da ni treba s takšno politiko nadaljevati. Nasprotno. Čvrsto, na dohodkovnih osnovan temelječa povezava s proizvajalci repromateriala in surovine zagotavlja stalnost vaše proizvodnje in konkurenčnost na tržišču. V tej zvezi ima pomembno vlogo SOZD Slovenija Papir, ki lahko veliko prispeva h krepitvi reproduktivne sposobnosti Kartonažne tovarne Ljubljana.

Vsi se zavedamo, da obstoja danes veliki razkorak med cenami surovin in končnih izdelkov, ki ga bomo lahko uskladili samo s samo-

Tov. Jože Smole, predsednik Mestne konference ZKS Ljubljana

upravnim sporazumevanjem in z oživiljanjem delovanja tržnih zakonitosti. Na ta način boste lažje in več izvažali, saj vaši prvi poskusi in prodori na tuja tržišča kažejo, da je tudi to mogoče. Za doseganje večje proizvodnje in izvoza moramo izkoristiti obstoječa proizvodna sredstva, strokovne kadre in tehnologijo, ki jo je treba stalno dograjevati, za kar je treba materialno stimulirati delavce, ki si prizadevajo v tej smeri.

Sistemu delitve OD in nagrajevanja po rezultatih dela moramo v naši samoupravni aktivnosti dati večji poudarek. Vztrajati moramo na odvisnosti rasti oseb-

organizacij združenega dela, ki so reprodukcijsko povezane, bo potrebno preseči s povečanim angažiranjem subjektivnih sil.

Tak investicijski zastoj bi se nam še kako maščeval. V Ljubljani je stanje sedaj takšno, da proizvodnih investicij (razen neproizvodnih) ni treba več preprečevati, temveč jih moramo spodbujati, čeprav so za to težki časi.

Tovarišice in tovariši!

Celotna naša jugoslovanska skupnost se je po demokratični samoupravni poti zavestno odločila, da bo vlagala ogromne napore za pravočasno odplačevanje v tujini

da med prioritete naloge vključimo promptno odplačevanje dolgov smo se zavedali, da bo to povzročilo veliko notranjo gospodarsko zaostritev, da se bo zmanjšal uvoz ter da bomo to občutili na mnogih področjih življenja.

Za takšno smer smo se opredelili zato, ker se zavedamo, da bolezen, ki jo imenujejo pretirana zadolžitev moramo preboleti. Odnosno, z maksimalno mobilizacijo vseh naših delovnih ustvarjalnih naporov moramo preseči sedanje velike gospodarske težave. Vsak drugačen pristop, vsak poskus odlaganja odplačila tujih kreditov bi pomenil samo odlaganje reševanja nakopičenih gospodarskih problemov. Pomenil bi podaljševanje bolezni. Pomenil bi odlašanje z zdravljenjem, ki terja kirurški poseg. Poleg tega bi jugoslovansko socialistično samoupravno in nevrščeno skupnost kompromitiral v svetu, česar pa nikakor ne smemo dovoliti.

Po uradnih podatkih zveznega izvršnega sveta je Jugoslavija v tem letu do oktobra meseca odplačala tujih dolgov v konvertibilnih valutah v višini 3 mlrd 500 milj. dolarjev. Za takšno odplačilo je bil potreben ogromen napor delavskega razreda vseh delovnih ljudi. Mnogi v svetu niso verjeli, da bo Jugoslavija to v stanju storiti. Delovni ljudje socialistične samoupravne jugoslovanske skupnosti so s svojimi rezultati presenetili svet.

V tem letu bo treba odplačati še milijardo 300 milijonov dolarjev. V prihodnjem, 1983. letu bodo naše obveznosti glede odplačila tujih kreditov še večje, saj bodo znašale 5 milijard dolarjev.

Ta huda gospodarska stiska, ki jo preživljamo je sočasno tudi izredno spodbudna, pa naj se to sliši še tako čudno. Spodbudna je v tem, ker nas sili na bistveno večji izvoz, na boljše gospodarjenje, na racionalnejšo uporabo energije, surovin in repromaterialov, na pocenitev celotne naše proizvodnje, na doseganje večje konkurenčne sposobnosti naših izdelkov na svetovnih tržiščih, še posebej na najzahtevnejših, ker nas sili na boljše gospodarjenje z družbenimi sredstvi, na stvarnejšo splošno in skupno porabo, kakor tudi na racionalnejše osebno obnašanje. V tej usmeritvi na ekonomsko stabilizacijo in večje ter enakopravnejše vključevanje v mednarodne ekonomske tokove moramo vzdržati, ker je to za nas edina pot, ki nam odpira perspektivo večje rasti in postopnega dviga družbenega in osebnega stanja.

Gospodarske težave, ki nas pestijo nas ne smejo niti za trenutek demoralizirati, temveč prav nasprotno še bolj spodbujati pri iskanju ustreznih ustvarjalnih delovnih rešitev. Naša gospodarska situacija je

(nadalj. na 5. str.)

Kulturni program je bil prijeten

nih dohodkov od ustvarjenega dohodka ter oblikovati ustrežna merila in kriterije.

Nove naložbe, ki jih načrtujemo morajo biti vse bolj kapitalno intenzivne. Sedanjo stagnacijo investiranja, premajhen posluh za združevanje akumulacije or-

najetih kreditov. O tem smo vsestransko razpravljali v organizacijah Zveze komunistov, zveze sindikatov, socialistične zveze, v vseh naših družbeno-političnih organizacijah, v organih samoupravljanja, v delegatskih skupščinah. Ko smo se odločali za to,

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. s 4. str.)

sicer izredno težka, toda ona ni brezizhodna.

Sedanje zaostrene gospodarske prilike moramo izkoristiti za večji prodor pri resničnem uveljavljanju delovnega človeka kot nosilca odločanja. Samo z razširitvijo neposredne demokracije, samo z vsestranskim razvojem socialističnega samoupravljanja bomo ustvarili predpogoje za neposredno motiviranje slehernega delovnega človeka za boljše gospodarjenje, za večjo produktivnost dela. V vseh delih naše socialistične samoupravne družbe moramo še bolj spodbujati svobodno, kritično ustvarjeno misel, kajti samo s skupnimi zavestnimi, svobodno opredeljenimi naporami bomo prišli na zeleno vejo.

Odločnejša in prodornejša izvozna usmeritev, za katero se vsi zavzemamo, mora pomeniti tudi sočasno prestrukturiranje našega gospodarstva in uvajanje novih proizvodnih programov. Življenjsko smo zainteresirani predvsem za izvoz tistih naših izdelkov, ki nam zagotavljajo največje učinke na tujih trgih ter najbolj ši devizni priliv. Jasno je, da nismo za primitivno pojmovanje izvoza za vsako ceno. Jugoslovansko gospodarstvo je danes že na takšni stopnji razvoja, da s povečanimi delovno ustvarjenimi naporami lahko zagotovi kakovit izvoz. To pa pomeni, da moramo še bolj spodbujati tiste delovne organizacije in grupacije, ki s svojimi izdelki lahko zagotavljajo dober devizni dohodek.

Mnoge delovne organizacije, ki so v preteklosti pri asortimanu proizvodnj svojih izdelkov bile usmerjene samo na domači trg, ali na

manj zahtevna tuja tržišča, so v zaostrenih gospodarskih pogojih že našle tudi nove programe proizvodnje, s katerimi lahko gredo

v kakovit izvoz. To kažejo tudi izkušnje Kartonažne tovarne Ljubljana.

Velika je naloga Zveze komunistov Zveze sindikatov, Socialistične zveze in drugih družbeno političnih organizacij, da razvijajo, širijo in krepijo pri vseh naših delovnih ljudeh miselnost naše nujno potrebne vpetosti v mednarodne ekonomske tokove. Če se bomo zares odločno sprijeli s še vedno močnimi ostanki stare avtarkične miselnosti, ko smo se v precejšnji meri omejevali na notranji trg in na manj zahtevne tuje trge, kar nam je zelo škodovalo, če bomo ostanke stare miselnosti presegali na delu z utrjevanjem nove sodobnejše miselnosti - potem bomo razvili ogromno delovno ustvarjalnost pri iskanju in zagotavljanju novih programov kakovitne proizvodnje. To nam bo odprlo tudi nove horizonte povečanja kakovitnega izvoza in enakopravnega vključevanja v mednarodno delitev dela.

Sočasno s povečano izvozno usmeritvijo, ki bo objektivno vzelo pomenila tudi zmanjšanje uvoza ter v tem času tudi relativno siromašenje asortimana blaga na našem notranjem trgu, pa moramo seveda zagotoviti normalno oskrbo z najnujnejšimi artikli, potrebnimi za normalno življenje. Velike težave s konvertibilnimi valutami nikakor ne smejo biti opravičilo za to, da bi pri nas bilo pomanjkanje takšnih artiklov, kot so zdravila, pralni praški in drugi os-

Prijetno srečanje.....

novni življenjski artikli. Mi zavestno zmanjšujemo potrošnjo na mnogih drugih področjih in običajni to razumejo. Ne moremo pristajati na to, da bi resno zmanjkovalo osnovnih življenjskih artiklov. S skupnimi naporami in dogovori ter večjo organizacijo lahko in moramo zagotoviti osnovno preskrbo.

Omejitveni ukrepi so nujnost sedanjega časa, toda osnovna smer za katero se zavzemamo je boljše gospodarjenje, racionalnejša poraba surovin, goriva in reprodukcijskega materiala, cenejša in kakovitnejša proizvodnja. In prav to osnovno usmeritev moramo imeti stalno pred očmi, da bi čimprej presegli sedanje gospodarske težave.

Socialistična neodvisna Jugoslavija se je v preteklosti nahajala v neprimerno težjih obdobjih od sedanjega. Spomnimo se samo obdobja stalinskega agresivnega vojnopolitičnega pritiska in kominformbirovske ekonomske blokade. Najtežja obdobja v preteklosti smo uspešno premagovali, ker smo dosledno uresničevali veliko Titovo in Kardeljevo misel o ustvarjalni moči ljudskih množic, ker smo se oslanjali na lastne sile. V času največje ogroženosti naše neodvisnosti, našega samostojnega obstoja, so mnogi v svetu mislili, da bo Jugoslavija šla po poti trde roke in dikature. Toda prav v času kominformbirovskega agresivnega pritiska, so se v Jugoslaviji pojavili prvi delavski sveti in odprli smo perspektivo socialističnega samoupravnega sistema.

Izkušnje iz preteklosti dokazujejo, da bomo v stanju uspešno premagati naše sedanje ekonomske težave, da bomo iz sedanjega stanja izšli močnejši in enotnejši ter da bomo odprli horizonte kakovitnejšega gospodarjenja in družbenega razvoja.

Udeleženci svečane seje so z aplavzom izrazili odobravanje njegovim besedam, zanje pa se mu je zahvalil tudi tovariš Kavčič. V skladu s programom svečane seje je besedo prevzel predsednik komisije za podeljevanje plaket

in priznanj, tovariš Milan Seme, ki je podal poročilo in predlog sklepa komisije:

"V letošnjem letu, ki je obenem tudi naše jubilejno 85. leto obstoja KTL, je pred nami dogodek, ko prvič odločamo o podelitvi plaket DO KTL našim delavcem za njihove izjemne uspehe pri delu v Kartonažni tovarni Ljubljana.

Delavski svet je s sprejemom pravilnika o ustanovitvi in podeljevanju "Plakete delovne organizacije Kartonažna tovarna Ljubljana" ter priznanj ob delovnih jubilejih, omogočil, da je po izvedenem postopku v skladu s pravilnikom komisije za podeljevanje plaket in priznanj DO KTL in državnih odlikovanj pri delavskem svetu DO pripravila predlog za podelitev prvih plaket našim 28 delavcem. Podrobno obrazložitev utemeljitve za vsakega kandidata smo vam predhodno posredovali pismeno, zato vam jih le še enkrat pismeno navedem:

1. Anžel Marija, TOZD PAKO Lj.
2. Bricelj Milan, TOZD Kartonažna Ljubljana,
3. Čabraja Pavla, TOZD Lepenka Tržič,
4. Četrnič Antonija, TOZD Kartonažna Ljubljana,
5. Eržen Janez, TOZD Valkarton Logatec,
6. Glušič Vida, TOZD Kartonažna Ljubljana,
7. Gorjup Veronika, TOZD Kartonažna Rakek,
8. Grilj Jerca, TOZD Kartonažna Ljubljana,
9. Hacler Leopold, TOZD Kartonažna Ljubljana,
10. Hotujec Marija, TOZD PAKO Ljubljana,
11. Hrovat Cvetka, DSSS Ljubljana,
12. Ivanjko Leopold, TOZD Kuveta Ljubljana,
13. Jankovič Anton, TOZD PAKO Ljubljana,
14. Jug Marija, TOZD Kartonažna Rakek,
15. Korenč Stanislav, TOZD Valkarton Logatec,
16. Kunc Jože, TOZD Valkarton Logatec,
17. Lenarčič Marjan, TOZD Valkarton Logatec,
18. Lenarčič Štefka, TOZD Valkarton Logatec,
19. Novak Karel, TOZD PAKO Ljubljana,
20. Oltra Joži, TOZD Kartonažna Ljubljana,
21. Serec Marjan, TOZD Lepenka Tržič,
22. Sosič Andjelo, TOZD Kartonažna Ljubljana,

(nadalj. na 6. str.)

Tov. Jože Kunc, dobitnik „Plakete DO KTL“

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. s 5. str.)

23. Šmajgert Angelca, TOZD Kartonažna Ljubljana,
24. Teršar Branimir, DSSS Ljubljana,
25. Trošt Miran, TOZD Kartonaža Rakek
26. Varl Ida, TOZD Jelplast, Kamna gorica,
27. Zupančič Anica, TOZD Kartonažna Ljubljana,
28. Žonta Dominik, TOZD Kartonažna Ljubljana

Vemo, da so osnovne organizacije sindikata temeljnih organizacij in delovne skupnosti imele pri pripravi predloga za kandidate veliko odgovornost, katerega prvič predlagati izmed več kot 2.300 članskega delovnega kolektiva, če pri tem ugotovimo, da ima v letošnjem letu 28 delavcev 25 let in prejšnja leta še 109 delavcev več kot 25 let neprekinjene delovne dobe v KTL.

Zato naj bo toliko bolj poudarjeno priznanje, ki ga dajemo navedenim delavcem in predlagam, da delavski svet odobri predlog komisije.

Predno bi pristopili k podelitvi plaket, naj delegate delavskega sveta in goste seznanim, da bodo priznanja naše delovne organizacije za 25 let delovne dobe v KTL in jubilejna značka podeljena upravičnim delavcem na prihodnji seji delavskega sveta DO. Priznanja za 10 let skupne delovne dobe in bronasta značka KTL, 20 let delovne dobe in srebrna značka ter 30 let delovne dobe in zlata značka bodo delavcem podeljena na svečanih sejah delavskih svetov temeljnih organizacij in sveta delovne skupnosti, ko bodo obenem podeljena priznanja in jubilejne značke tudi tistim delavcem, ki so že v prejšnjih letih dosegli 25 let neprekinjene zaposlitve v KTL.

Prav tako prejme priznanja - pisemne plakete 88 organizacij združene ga dela in sicer za naše dolgoletno uspešno sodelovanje."

Delegati delavskega sveta so z ak-lamacijo sprejeli predlagani sklep,

Tov. Tone Florjančič je nato podelil plakete osemindvajsetim delavcem v znak priznanja za njihovo uspešno delo.

Podelitvi je sledil kulturni program, v katerem se je predstavil Ribniški oktet" in član SNG Polde Bibič. Program je bil prijeten in z navdušenjem smo sledili lepo zvencim glasovom članov okteta, ki so nam predstavili lep izbor slovenskih in drugih narodnih in umetnih pesmi. Dramski umetnik Polde Bibič pa nas je s svojima sklečema nasmejaj in tako poskrbel, da smo se po zaključitvi svečane seje delavskega sveta v vedrem razpoloženju zbrali na cocktailu in pokramljali o vtisih iz svečane prireditve.

31699 ktl yu
31619 yu is srs no 6650
Ljubljana, 18.11.82

do kartonazna tovarna ljubljana ljubljana
cufarjeva 16

ob visokem jubileju, 85-letnici vase tovarne cestitam samoupravnim organom, poslovnim organom in vsem delavcem delovne organizacije kartonazna tovarna ljubljana.

zelim vam, da bi tudi v bodoce pri svojem delu dosegali cim boljse poslovne rezultate in da bi se nadalje uspesno razvijali svojo samoupravno organiziranost.

predsednik predsedstva srs
viktor avbelj

14.50
31619 yu is srs
31699 ktl yu

Mala dvorana Cankarjevega doma je bila polno zasedena

POSLOVANJE DELOVNE ORGANIZACIJE V DESETIH MESECIH LETOŠNJEGA LETA

Delovna organizacija že od začetka leta posluje v težavnejšem gospodarskem okolju kot v lanskem letu. Težave v poslovanju se zaradi administrativnega urejanja trga iz meseca v mesec povečujejo. Lahno izboljšanje opazimo samo v prvih mesecih druge polovice leta. Na področju fizične proizvodnje ugotavljamo, da smo v desetih mesecih izpolnili 95% dinamičnega plana proizvodnje in, da smo proizvedli 95% lanskeletnih količin.

Po temeljnih organizacijah smo dosegali zelo različne odstotke plana kakor tudi glede na lanske količine.

TOZD Kuverta najbolj presega plan in sicer kar za 38%, Tika za 5%, DE-30 TOZD Kartonažna Ljubljana za 2% in DE-05 TOZD Valkarton za 4%, ostale TOZD in DE pa ne dosegajo plana. Glede na lanske leto je proizvodnjo povečal TOZD Jelplast, Tika in Sigma ter DE-04 in TOZD Valkarton na področju prodaje plošč.

Izkoristek reprodukcijskega materiala se je v delovni organizaciji poslabšal za 1%, po TOZD pa beležijo izboljšanje izkoristka le v Tiki za 2% in Sigmii za 1%, DE-10 TOZD Kartonažna in Embalažni servis dosejata enake izkoristke kot v lanskem letu, vse ostale TOZD in DE pa izkazujejo poslabšanje in sicer v Kuverti za 8% in Kartonaži Rakek za 3%. Padec izkoristka v TOZD Kuverta je objektivno pogojen z ukinitvijo dela proizvodnega programa.

Zaradi padca fizičnega obsega proizvodnje je tudi produktivnost pod načrtovano in sicer za 4%. Prav tako je dosežena produktivnost za 3% manjša od dosežene v istem obdobju lanskega leta.

Višjo produktivnost od lanskeletne dosegajo TOZD Kartonaža, Papirna konfekcija, Jelplast, Kuverta in Tika, ostale TOZD pa izkazujejo bistvene padce kot na primer Valkarton za 8%, Embalažni servis, Tika in Kartonažna za 4% in Lepenka za 3%. Planirano produktivnost presegajo samo TOZD Kuverta in Tika, ostale TOZD pa ne dosegajo predvidenih rezultatov.

V izvoznih prizadevanjih ne dosegamo predvidenih rezultatov. Dosegli smo le 48% plana fizičnega obsega izvoza na konvertibilno področje oziroma 53% skupnega izvoza. Napram istemu obdobju lanskega leta dosegamo indeks 149 na konvertibilnem trgu oziroma 119 v celotnem izvozu.

Vrednostno dosegamo v izvozu skoraj enake indekse doseganja plana oziroma napram preteklemu letu in sicer: napram lanskem letu na konvertibilno območje 139%, dosegli smo 58% plana, v celoti pa je izvoz za 2% manjši od lanskeletnega, plan pa dosegamo 65%.

V absolutnih zneskih smo izvozili na konvertibilni trg

za 60 milijonov izdelkov, skupaj pa smo na konvertibilno in klirinško področje izvozili za okoli 100 milijonov din izdelkov.

Delovna organizacija je v desetih mesecih dosegla 3.424 milijone fakturirane realizacije kar je 11% več kot v istem obdobju lanskega leta ali 97% plana po planskih cenah.

Le Embalažni servis beleži nižjo fakturirano realizacijo kot v lanskem letu, ostale TOZD pa celo do 53% večjo (Jelplast).

Finančni rezultati popolnoma odražajo doseganje fizičnih, vendar še bolj poudarjeno zaradi zmnožka različnih faktorjev, ki vplivajo na finančne rezultate. Vse temeljne organizacije delovne organizacije so ustvarile 111% celotnega prihodka v primerjavi s preteklim letom in 94% planiranega v devetih mesecih. Podatki za 10 mesecev za 6 temeljnih organizacij in DSSS kažejo, da dosegamo 110% lanskega celotnega prihodka in 92% planiranega.

Delovna organizacija je v devetih mesecih ustvarila le 84% lanskeletnega dohodka oziroma 81% planiranega. Primerljivi dohodek, ki vsebuje tudi amortizacijo pa smo dosegli napram lanskem letu 95%, napram planu pa 83%.

Razlike v doseganju čistega dohodka so še očitnejše, saj dosegamo v 9 mesecih le 77% lanskeletnega ali 76% planiranega. V delitvi je nastala disproporcionalnost zaradi bistveno nižjega čistega dohodka in povečevanja dela za osebne dohodke kar je povzročilo, da smo namenili za sklade le 40% lanskeletnega zneska. S tem smo dosegli plan le 50%.

Poslovanje v oktobru je bilo slabše kot povprečno v 9 mesecih, saj bistveno slabše izpolnjujemo plan oblikovanja in delitve dohodka. Tudi primerjava z istim obdobjem lanskega leta kaže na slabe rezultate v mesecu oktobru.

Podatki šestih temeljnih organizacij in DSSS kažejo, da smo ustvarili le 110% celotnega prihodka v primerjavi s lanskeletnim in le 92% planiranega.

V ustvarjanju dohodka so indeksi doseganja lanskeletnih in planiranih rezultatov še slabši. Dosegli smo le 83% lanskeletnega in 79% planiranega dohodka. Primerjava primerljivega dohodka kaže na 94% doseganje lanskeletnega oziroma 81% planiranega.

Pregled dohodka in primerljivega dohodka pokaže precejšen vpliv amortizacije vendar je vpliv slabšega izkoristka materiala in bistvene disparitete cen zelo močan, kar kaže primerjava primerljivega dohodka.

(nadalj. na 7. str.)

POSLOVANJE DELOVNE ORGANIZACIJE (nadaljevanje s 6. strani)

Obveznosti iz dohodka so se povečale tako, da je doseženi čisti dohodek le 75% v lanskem letu doseženega in le 72% planiranega.

Porast sredstev za osebne dohodke v zmanjšanem čistem dohodku je povzročila, da smo lahko za sklade namenili le 32% lanskega letnega sredstev ali 37% planiranih.

Posebej občutni padec opažamo v mesecu oktobru v TOZD Kartonaža Ljubljana, bistvenih kvalitativnih premikov pa ne beležimo v nobeni temeljni organizaciji.

Desetmesečni poslovni rezultati zaskrbnjujejo in opozarjajo na nujnost akcij, ki bi povečale proizvodnjo, gospodarnost v ravnanju z materialom in dvig produktivnosti.

Prepuščanje stihiji bi pri sedanjih rezultatih in trendih v poslovanju pomenilo nastop popolne entropije in vprašljiv zaključek poslovnega leta.

S ciljno usmerjenimi in premišljenimi akcijami moramo prekiniti negativne trende. Le tako bomo lahko zagotovili nemoteno poslovanje in razvoj delovne organizacije tudi v prihodnjih letih.

Janko Volk

TEMELJNI CILJI NAŠEGA RAZVOJA V LETU 1983

Materialni okvir družbenega razvoja

Čeprav še nista sprejeti Resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana Jugoslavije in Slovenije v letu 1983 niti sprejeti ukrepi družbeno-ekonomske politike za uresničevanje resolucij, pa so si vse politične in strokovne ocene enotne v tem, da bodo pogoji gospodarjenja v prihodnjem letu, predvsem pa v prvem polletju, bistveno težji kot v letošnjem letu.

Navedene ocene in ugotovitve izhajajo iz dejstev, da smo v pretečenem obdobju trošili več kot proizvajali, razliko pa pokrivali z inozemskimi krediti.

Sedaj pa je prišel čas, ko moramo te kredite vračati, kar pomeni, da smemo trošiti manj kot bomo proizvedli, saj je potrebno velik del proizvodnje izvoziti za vračilo kreditov. Zaradi gospodarske recesije (gospodarske krize) v razvitih deželah, je tudi pri njih ponudba večja od povpraševanja, kar pomeni, da se srečujemo v izvozu z zaostreno konkurenco in da ne moramo izvažati toliko, kolikor bi bilo potrebno za odplačilo kreditov in za normalni uvoz materiala, opreme in potrošnih dobrin. Iz tega izhaja resolucijsko določilo, da moramo v Sloveniji v prihodnjem letu nominalno izvoziti kar 20,7% več, uvoziti pa le

4,0% več kot v letošnjem letu.

V pretečenem obdobju je tudi dinarska, investicijska, splošna, skupna in osebna potrošnja bila večja od ustvarjenega družbenega proizvoda, zato danes ugotavljamo veliko medsebojno zadolženost, ki se kaže predvsem v izredno poslabšani tekoči dinarski likvidnosti organizacij združenega dela. Tudi to nepokrito porabo je potrebno pokriti čimprej, kar pomeni, da bomo precejšnji del družbenega proizvoda in investicijsko, splošno, skupno in osebno porabo, pa smo ustvarjali večje povpraševanje kot je bila ponudba blaga in storitev, kar se v končni fazi kaže v naraščanju cen, torej v naši visoki inflaciji.

Z neustrezno delitvijo družbenega proizvoda v preteklem obdobju na investicijsko, splošno, skupno in osebno porabo, pa smo ustvarjali večje povpraševanje kot je bila ponudba blaga in storitev, kar se v končni fazi kaže v naraščanju cen, torej v naši visoki inflaciji.

Temeljni cilj, naloga in gospodarska nujna je, da v naslednjem letu ustvarimo čim večji družbeni proizvod in devizni priliv, zmanjšamo investicijsko, splošno, skupno in osebno porabo, tako, da nam bo omogočeno poravnati obveznosti do tujine in prijeti intenzivno pokrivati nepokrito porabo iz pretečenega obdobja.

V skladu z navedenim pa je uskladiti povpraševanje in ponudbo ter tako zmanjšati enega od bistvenih vzrokov naše visoke inflacije.

Za uresničitev navedenih ciljev in nalog bo sprejeta vrsta družbenih ukrepov za spodbujanje proizvodnje in boljšega gospodarjenja ter za omejitve vseh oblik potrošnje in inflacije.

Omejeni okviru vseh oblik potrošnje, bistveno povečanje izvoza in nebistveno povečanje uvoza ter podaljšanje zamrznitve cen na prvo ali celo na drugo četrletje prihodnjega leta, pa bo bistveno zaostrijo tudi tržne pogoje poslovanja.

Temeljna izhodišča našega razvoja

Kljub zoženim materialnim okviru družbenega razvoja in zaostrenim tržnim pogojem poslovanja smo se zavestno odločili za dokaj ambiciozne cilje našega razvoja v letu 1983. Ti cilji pa niso le posledica družbenih usmeritev, temveč predvsem naše dejanske gospodarske nujne. Naša akumulativnost in reprodukcijska sposobnost se je v letošnjem letu znižala na kritični nivo zaradi najrazličnejših vzrokov pa tudi zaradi neustreznega razmerja med nabavnimi in prodajnimi cenami. Po naših predvidevanjih bo zaradi podaljšanja zamrznitve cen ostal nivo in razmerje letos doseženih nabavnih in prodajnih cen nespremenjen do drugega polletja naslednjega leta. V drugem polletju pa se bodo po naših predvidevanjih prodajne cene lahko povečale le za enak odstotek kot nabavne cene, kar pomeni, da se razmerje cen ne bo izboljšalo.

Če hočemo ustvariti zadostni čisti dohodek za izboljšanje akumulacije in za povečanje osebnih dohodkov ter skupne porabe v navedenih družbenoekonomskih in tržnih pogojih poslovanja je edina rešitev v tem, da povečamo obseg poslovanja in izboljšamo kakovost ter učinkovi-

tost dela in gospodarjenja.

Prevedeno v naš dnevni jezik pa to pomeni, da bomo povečali obseg in kakovost proizvodnje ter prodaja le z boljšo organizacijo dela in z racionalnejšim izkoriščanjem delovnega časa, strojne opreme, materiala ter denarnih sredstev ne pa z zaposlovanjem novih delavcev in nakupom nove opreme.

V dosedanjih pripravah in razpravah o temeljnih izhodiščih našega razvoja v letu 1983 smo se opredelili za naslednje stopnje rasti zaposlenosti, količinske proizvodnje, količinskega izvoza, izkoristka materiala in fizične produktivnosti dela:

tabela št. 1

Iz prednjih podatkov je razvidno, da je cilj naše delovne organizacije v letu 1983 nasproti letu 1982 ob nespremenjenem številu zaposlenih povečati količinski obseg proizvodnje za 6,3%, količinski izvoz za 146,9%, fizično produktivnost dela za 6,0% in izkoristek materiala za 1,2%.

Pojasnila:

- TOZD Kartonaža in Lepenka se v letu 1983 vključujeta v izvoz, ker pa v letošnjem letu ne izvažata, ni mogoče prikazati stopnje povečanja,
- TOZD Jelplast, Embalažni servis in Sigma pa po dosedanjih ugotovitvah nimajo možnosti za izvoz,
- čeprav načrtujemo kar za 146,9% povečanje fizičnega obsega izvoza na konvertibilno območje, pa bo devizni priliv le za 43% večji. Raloz za to je ker bomo na skupnem deviznem prilivu z dobavitelji materialno udeleženi le s 66,5% in v tem da bomo povečali predvsem izvoz proizvodov z nižjo stopnjo obdelave.

Zelo različne stopnje planiranega povečanja obsega in učinkovitosti poslovanja posameznih TOZD pa ne izhajajo iz subjektivnih opredelitev, temveč iz ocen realnih možnosti prodaje in ocen o obstoju in možnosti izkoriščanja notranjih rezerv.

Načrt pridobivanja in razporejanja celotnega prihodka

Na podlagi navedenih temeljnih izhodišč našega razvoja, politike nabavnih in prodajnih cen ter temeljnih kazalcev količinskega obsega in učinkovitosti poslovanja, strokovne službe že pripravljajo prvo projekcijo pridobivanja in razporejanja celotnega prihodka ter projekcijo, ki bo izdelana na vrsti predpostavk, saj nam še niso znani bistveni ukrepi ekonomske politike za razporejanje dohodka in čistega dohodka, bo le strokovna osnova za oblikovanje najustreznějšíh rešitev da v predvidenih družbenoekonomskih in tržnih pogojih gospodarjenja dosežemo čim boljše poslovne rezultate.

Spodbujanje večjega obsega in kakovosti poslovanja

Že v uvodu tega prispevka smo navedli, da bo družba sprejela ustrezne ukrepe za spodbujanje povečanja obsega in kakovosti poslovanja. Nekaj teh ukrepov že določa Slovenska resolucija med drugim tudi določila, kako

se bo oblikovala masa sredstev za osebne dohodke. Tako določa, da se bodo osebni dohodki lahko povečali šele, ko bodo doseženi večji in boljši rezultati dela in gospodarjenja kot v preteklem letu in ti rezultati tudi izkazani (dokazani) ter odpravljene neopravičene razlike v višini osebnih dohodkov med TOZD iz preteklih let. Nadalje Resolucija določa, da se bodo sredstva za osebne dohodke lahko povečala le v skladu s povečanjem proizvodnje, izvoza na konvertibilno območje, fizične in ekonomske produktivnosti dela, znižanja stroškov poslovanja in boljšega izkoriščanja poslovnih sredstev, vendar pa ne bodo smela preseči stopnje rasti (v %), ki bo za polovico manjša od stopnje rasti (v %) dohodka. Navedeno določilo torej pomeni, da se povečanje sredstev za osebne dohodke, ne bo oblikovalo po kazalcih doseganja plana temveč izključno iz povečanja obsega in kakovosti poslovanja nasproti letu 1982. To pa pomeni bistveno spremembo našega sedanjega sistema oblikovanja sredstev za osebne dohodke, zato se moramo na njo temeljito pripraviti.

Naše strokovne službe že pripravljajo potrebne strokovne podlage med tem ko strokovnega predloga za mehanizem oblikovanja sredstev za osebne dohodke ni mogoče izdelati preje, dokler ne bo sprejet Družbeni dogovor iz tega prodorčaja.

Gospodarjenje z denarjem

Zaradi splošnega poslabšanja tekoče likvidnosti našega gospodarstva in poslovnih bank (vzroke smo navedli v uvodu tega prispevka) in znatnega zmanjšanja naše akumulativnosti v letošnjem letu se tudi mi spopadamo s problemom tekoče denarne likvidnosti.

Zaradi navedenega bo naša politika gospodarjenja z denarjem v prihodnjem letu popolnoma stabilizacijsko naravnana. Tako sta že sprejeti dve bistveni poslovni odločitvi in to:

- planska bilanca virov sredstev in naložb mora biti izravnana (pokrita),
- in vsa akumulacija, ki jo bomo ustvarjali v teku prihodnjega leta se uporablja izključno za financiranje obratnih sredstev.

Po prvi oceni (projekciji) bodo razpoložljiva sredstva za dolgoročne naložbe v letu 1983 znašala:

tabela št. 2

Če upoštevamo povečani obseg proizvodnje in povečanje cen materialov in storitev je verjetno naložba v obratna sredstva prenašljiva.

Dejanske potrebe za nove naložbe v druge OZD za zagotovitev materialov in za udeležbo na skupnem deviznem prihodu pa znašajo 84,4 milijona din, kar pomeni, da nam za te namene primanjkuje (84,4 - 13,7) 70,7 milijonov din. Če hočemo pokriti navedene potrebe, bomo morali povečati virov sredstev ali pa zmanjšati naložbe v lastne investicije, kajti druge planirane postavke naložb ni mogoče zmanjšati.

(nadaljevanje na 8. strani)

TEMELJNI CILJI NAŠEGA RAZVOJA V LETU 1983

**PREDSTAVLJAMO VAM
DOBITNIKE PLAKET OB
OB 85 – letnici DO KTL**

(nadalj. s 7. str.)

Tabela št. 1

Ime TOZD	Število zap. delavcev	Povečanje v letu 1983 v % nasproti letu 1982 (+ -)			
		Količinski obseg proiz.	Količinski obs. konvert.izvoza	Fizična produk.dela	Izkoristek materiala
I	2	3	4	5	6
1.Kartonažna	- 2,0	8,9	+	9,9	0,7
2.Lepenka	1,0	0,0	+	0,0	0,0
3.Valkarton	0,0	6,9	2462	7,5	1,2
4.Kartonaža	0,0	6,7		7,4	0,8
5.Papir.Konf	- 5,0	2,1	170,3	5,1	0,3
6.Jelplast	0,0	7,1	-	7,9	0,0
7.Kuverta	5,0	30,0	83,3	26,3	2,9
8.Embal.servis	0,0	1,6	-	1,4	1,4
9.Tika	3,0	3,2	60,5	0,7	0,0
10.Sigma	4,0	14,5	-	1,5	- 1,0
S k u p a j (povprečje):	0,0	6,3	146,9	6,0	1,2

Tabela št. 2

- odplačilo domačih kreditov	41,0	7,9
- skupne naložbe v druge OZD po že sklenjenih sporazumih (obveznosti iz leta 1982 so 25,5 milijonov) (obveznosti za leto 1983 so 92,2 milijonov) Ostane za skupne naložbe v druge OZD po načrtovanih novih sporazumih	117,7	22,5
- naložbe v lastne investicije	13,7	2,6
S k u p a j :	139,2	26,6
	522,7	100,0
	milijonov	%
- prenos iz leta 1982	300,0	57,4
- amortizacija v letu 1983	147,0	28,1
- vračilo (prejem) vezanih sredstev	17,0	3,3
- domači namenski krediti	25,0	4,8
- inozemski namenski krediti	33,7	6,4
S k u p a j :	522,7	100,0

Po zadnji projekciji pa načrtujemo porabo navedenih sredstev za naslednje:

- obvezne naložbe (po zakonu, druž.dogovorih itd.)	128,0	24,5
- naložbe v obratna sredstva	50,0	9,6
- odplačilo tujih kreditov	33,1	6,3

Povzetek:

Družbenoekonomski in tržni pogoji gospodarjenja bodo v prihodnjem letu še težji kot v letošnjem letu. Kljub temu da smo si zastavili ambiciozne cilje razvoja, saj načrtujemo, da bomo ob nespremenjeni zaposlenosti, povečali fizični obseg proizvodnje za 6,3%, fizično produktivnost dela za 6,0%, konvertibilni devizni priliv za 43,0%, fizični obseg izvoza za 146,3% in strukturni delež izkoristka materiala za 1,2% (strukturna). K sprejemu in realizaciji navedenih ciljev nas sili gospodarska nuja, kajti razmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami se v letu 1983 ne bo bistveno izboljšala tako, da potrebni čisti dohodek za povečanje osebnih dohodkov, skupne

porabe in akumulacije lahko dosežemo samo s povečanjem obsega proizvodnje, prestrukturiranjem proizvodnje od manj na bolj dohodkovno donosne proizvode, predvsem pa z racionalnejšim izkoriščanjem sklada delovnega časa, strojne opreme in materiala ter z varčevanjem na vseh področjih.

Sredstva za osebne dohodke se bodo v prihodnjem letu lahko povečevala le v skladu z dejansko doseženim povečanjem fizičnega obsega proizvodnje, izvoza na konvertibilno območje, fizične in dohodkovne produktivnosti dela, znižanjem stroškov poslovanja in boljšega izkoriščanja poslovnih sredstev, nasproti letu 1982.

V letu 1983 bomo dajali glavni poudarek izboljšanju tekoče finančne likvidnosti, zato bomo vso akumulacijo ustvarjeno v

tekcu leta porabljali samo za obratna sredstva, iz dolgoročnih virov pa dali v trajna obratna sredstva še najmanj 50 milj. din. Predvidena sredstva za dolgoročne naložbe bomo porabili prvo za že obstoječe in dospele obveznosti v letu 1983, ostanek sredstev pa za nove naložbe v druge OZD za zagotavljanje surovin in za udeležbo na skupnem deviznem prihodu ter za naložbe v lastne investicije.

Cilji so res ambiciozni in naloge za doseg ciljev resnično težke. Toda naloge so izvedljive in cilji dosegljivi, če se bomo ustrezno organizirali in pričeli bitko za doseganje ciljev bojevati takoj v začetku leta, kajti kakršnikoli izpad v začetku je težko nadoknaditi tekom leta.

Primožič Karel

V Domu Ivana Cankarja, ob proslavi 85. letnice DO KTL so bila osemindvajsetim delavcem naše delovne organizacije podeljena priznanja.

Predstavljamo vam njih in njihovo delo.

Tovariš Branimir Teršar, diplomirani strojni inženir, svetovalec za tehnične zadeve je prišel v našo tovarno 1959. leta in sicer za tehničnega direktorja. Sam mi je o tem obdobju takole pripovedoval:

"Po študiju na fakulteti in krajšem delovnem obdobju v "ISKRI" sem prišel v Kartonažno tovarno, ki je bila v tistem času še čisto obrtniška hiša, katere delavci pa so imeli visoko stopnjo ročnih spretnosti in znanja.

Tehnični razvoj je bil alfa in omega vse proizvodnje, saj je organizacijsko in strokovno diktiral tehnološko pripravo dela in dal tej hiši tudi industrijski značaj. V tistem obdobju je bilo upravljanje v rokah majhnega števila ljudi. Ocenjujem, da je uspešnost mojega dela in dela sektorja posledica skupnega dela, dobrega sodelovanja z vsemi sodelavci. Delo v teamu je bilo iskreno, možato. Skupaj smo reševali probleme, a se tudi znali poveseliti in delovne uspehe tudi družabno proslaviti.

Tov. Branimir Teršar

Nato se je proizvodnja decentralizirala v obliki delovnih enot. Industrializacija naših kupcev nas je silila, da smo prešli iz ročnega dela v avtomatizacijo naše proizvodnje, vendar pa nismo uspeli tega izpeljati pri naših dobaviteljih, kar je predstavljalo in še predstavlja velik problem pri izdelavi standardov materiala in normativov časa. Prav gotovo smo na tem področju veliko pridobili s proizvodnjo vojaške embalaže, saj je le-ta zahtevala standarde, A teste in seveda tudi časovno točnost pri izdelavi. To sodelovanje z vojsko nas je zresnilo, streznilo in tudi delavci so zelo resno reagirali na poziv za delo ob praznikih in nedeljah. Zelo nerad pa se spominjam težkih trenutkov, ko smo bili po prekinitvi te proizvodnje prisiljeni odpustiti dvajset delavcev, predvsem žena.

(nadaljevanje na 9. str.)

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKET OB 85 – letnici DO KTL

(nadaljevanje z 8. strani)

Naslednji korak v razvoju smo naredili z vpeljavo elektronske obdelave podatkov, saj je le-ta zahtevala razčiščenje vseh poslovnih pojmov in je tako le pisan dokument postal osnova vsakega posla.

Oblikovanje delovnih enot je bilo osnova za oblikovanje temeljnih organizacij in pa seveda tudi sam razvoj tovarne, saj smo pridobili številne nove temeljne organizacije (Rakek, Tržič, Logatec, Kamna Gorica, Koper, Trbovlje). Tako so v našem razvojno-tehničnem sektorju ostali razvoj, konstrukcija, investicije in kontrola, proizvodna in tehnološka priprava dela pa je šla v temeljno organizacijo. Centralizacija je pogojevala tudi zmanjšano vlogo tehnike, razvoj, ki je omogočal tedanji dober dohodek delovne organizacije pa je z leti stagniral."

Uredništvo:

"Naloge svetovalca za tehnične zadeve opravljate že šest let. Kako se počutite na teh nalogah?"

Tov. Teršar:

"Tudi to delo je zelo zanimivo, čeprav je bilo to predvsem prva leta, čisto pisarniško delo, ki je zahtevalo od mene presojo številnih elaboratov in drugih strokovnih predlogov (VP 6, MP 3). Zadnja leta pa sodelujem s teamom, prijetnih mladih sodelavcev, kar mi daje neko dodatno energijo, smelost in polet in mi tudi omogoča dokaj uspešno sodelovanje pri izvedbi investicije v TOZD "Lepenka" Tržič.

Za zaključek bi želel poudariti, da sprejemam to priznanje ob 85. letnici DO KTL tudi v imenu vseh dosedanjih sodelavcev, ki so mi omogočili 23. letno, uspešno delo v Kartonažni tovarni."

.....

Tovarišici Cvetki Hrovat je bila podeljena plaketa DO KTL za njen 35. letni delovni prispevek v naši delovni organizaciji, ko je kot ekonomist ob postopnem izobraževanju, prevzemala vse odgovornejše naloge v računovodski dejavnosti naše delovne organizacije.

Tovarišica Cvetka mi je o svoji delovni dobi v naši tovarni povedala naslednje:

"V našo hišo sem prišla 1946. leta, po nalogu direkcije, ki nas je takrat razporejala na delo. Pričela sem v kadrovske službi in nadaljevala na različnih delih, tako da sem se seznanila z vsemi opravili, ki so takrat obstojali.

V celotni tovarni je bilo 240 delavcev in vse delo je bilo ročno. V tovarni smo bili od jutra do večera. Ta povojna leta so bila najlepša. Bili smo mladi, srečni, ker smo preživeli vojno in imeli delo. Zato je med nami vladalo razumevanje, pomagali smo si, delili radosti in težave. Družabno življenje je bilo zelo pestro. Imeli smo dramsko skupino, ki se je s kamionom prevažala na svoje nastope, celo "Zagrebski velesojem" smo obiskali na takšen način. Ne pozabite, da so bile takrat vse ceste makadamske! Bili smo člani "Ljudske tehnike", organizacije, ki nam je takrat omogočila ogled številnih tova-

Tov. Cvetka Hrovat prejema „Plaketo DO KTL“

ren, kot so Tovarna celuloze in papirja v Krškem, naše "Lepenke" v Tržiču, Količevo in druge. Sindikalni izleti so bili pogosti ob nedeljah in vsi smo se jih udeleževali. Seveda se nismo vozili z avtobusi, temveč kar z vozom in konjsko vprego.

Leta 1972 sem prevzela vodenje računovodske službe in vse obveznosti, ki izhajajo iz tega. Delo je postajalo vse bolj specializirano, razdeljeno na številne delavce, ki pa tako ne morejo imeti pregleda nad celotno dejavnostjo. Škoda, saj menim, da je to ena od prednosti, ki sem jih jaz imela, ker sem bila pač od vsega začetka v tej hiši. Tako sem z leti vse bolj čutila to pripadnost tovarni, in ker vseskozi nisem imela pravega vzroka za odhod iz hiše sem vztrajala do letošnjega leta, ko sem se upokojila. Ker sem bila vse življenje optimist in delovno razpoložena, mi upokojitev ni breme, saj si tudi sedaj najdem delo, ki mi prinaša prijetne trenutke in zadovoljstvo."

.....

Osnovna organizacija sindikata TOZD "Valkarton" se je odločila, da dobijo plakete DO KTL, za svoj delovni prispevek, naslednji delavci: Eržen Janez, Korenč Stanislav, Kučec Jože, Lenarčič Marjan in Lenarčič Štefka, ki vam jih v nadaljevanju predstavljamo.

Tovariš Eržen Janez je kot kovino strugar zaposlen v Kartonažni tovarni štirinajst let in je s svojim delom prispeval k premagovanju začetnih težav poslovanja temeljne organizacije. Sam je povedal naslednje:

"Začel sem v Kartonažni in tista tri leta, ko sem kot mlad strugar delal v Ljubljani, imam v lepem spominu. Toda zadovoljen sem bil, ko sem v okviru iste tovarne dobil zaposlitev v Logatcu, kjer sem doma. Tako me sedaj na temeljno organizacijo "Valkarton" veže dom pa tudi sodelavci s katerimi že več let delam. Vzdrževanje strojne opreme in izdelava rezervnih delov je glavna naloga nas vzdrževalcev. Na tem področju pa bi lahko naredili še

več, če bi imeli primerno opremo, toda na žalost imamo samo dve strožnici. Že deset let pa imamo v planu investicij nabavo rezkalnega stroja, vendar še danes daje mo zobnike izdelovati ven, izven tovarne, medtem ko stroji stojijo.

Tov. Janez Eržen

Ko danes govorimo o preventivni sanaciji in iskanju notranjih rezerv, moram ugotoviti, da je ravno boljše vzdrževanje strojne opreme ena od nalog, ki je nismo še izvršili. Delavci z razumevanjem sprejemamo te ukrepe in se zavedamo, da samo več in boljše delo ob boljši organizaciji lahko prinese pozitivne rezultate.

Bil sem vseskozi družbenopolitično in samoupravno aktiven, vendar po vseh teh izkušnjah, ki sem jih pridobil kot predsednik osnovne organizacije sindikata, delegat v delavskem svetu in član izvršilnih organov, menim, da so delavci še vedno zainteresirani samo za tisto, kar se jih neposredno, osebno tiče, za vse ostalo pa vse premalo, kakor da se ne bi zavedali v kakšnih težavah sta temeljna organizacija in delotna družba."

.....

Tovariš Stanislav Korenč je po po

klicu kartonažer, razporejen na deloskupinovodje v predelavi. V Kartonažni tovarni je zaposlen štirinajst let in njegovi sodelavci so utemeljili svojo odločitev o tem, da se mu dodeli plaketa DO KTL z besedami:

"...Plaketa se mu dodeljuje za njegov izredni delovni prispevek v premagovanju začetnih težav poslovanja temeljne organizacije. Vedno je marljivo in vestno opravljal zaupane mu delovne naloge. Pri tem pa se tudi aktivno vključeval v delo samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij, v katerih je predvsem dal svoj velik prispevek s svojim razsodnim in strpnim načinom delovanja..." sam pa je o sebi povedal naslednje:

"Pred dvajsetimi leti sem kot štirinastletni vajenec delal na vseh delih proizvodnega procesa v Kartonažni tovarni v Ljubljani, ko pa smo sezidali "Valkarton" sem začel delati v Logatcu, kjer sem tudi doma. Tukaj sem torej od vsega začetka in moram reči, da je šel tudi pri nas razvoj hitro naprej, da so se tehnološki postopki spreminjali, saj smo mi delali še v svincu, danes pa ga ni nikjer več.

Delo z ljudmi je naporno, vendar sem tukaj že toliko časa, da bi ga težko menjal, poleg tega me vežejo na temeljno organizacijo tudi dolgoletni sodelavci, saj so se med nami spletle trdne in prijateljske vezi.

Menim, da se ob tej resni gospodarski situaciji, ki je že tudi nas oplazila, moramo zamisliti in tudi sami poiskati notranje rezerve, možnosti za boljše delo pa so precejšnje. Pri organizaciji dela in delovni disciplini imamo še velike rezerve, velik problem pa predstavlja tudi odsotnost z dela, ki je delno posledica delovnih pogojev (prah in hrup). Za svoje uspešno delo se moram zahvaliti tudi sodelavcem, še posebej našim delavkam, ki so zelo delovne, vztrajne, stabilne in stalno težijo k večjim delovnim uspehom.

Tov. Stanislav Korenč

Moja želja je, da bi imeli dovolj dela, da bi delali kvalitetno in tudi izdelke uspešno prodajali, kajti le to je pogoj za nadaljnji razvoj Kartonažne tovarne."

.....

Tovariš Jože Kučec je prišel v Kartonažno tovarno pred petnajsti mi leti in sicer kot učenec kovinarske šole. V oddelku za izdelavo tekstilnih cevok je delal vse do vpoklica na odsluženje vojaš-

(nadalj. na 10. strani)

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKET OB 85 – letnici DO KTL

(nadaljevanje z 9. str.)

kega roka. Po njemu se je kot izdelovalec klišejev in stavkov za izsekovanje fine embalaže preselil v "Kartonažo" Rakek. Sam je svojo pripoved takole nadaljeval:

"Leta 1972 sem prišel v "Valkarton", kjer je šla moja pot od izdelovalca klišejev in stavkov, nato kontrolorja do izmenovodje na kartonskem stroju, kar sem že šest let.

Problemov pri delu je veliko, toda najbolj nas pesti pomanjkanje surovin, naročil, okvare na stroju pa seveda tudi relativno velika odsotnost z dela. Naše največje rezerve so ravno v ustrezni preskrbi z rezervnimi deli in v boljšem vzdrževanju strojev. Delavci smo pripravljene z delom in ustrezni ukrepi prispevati k boljšim rezultatom dela, ki bodo omogočili nadaljnji razvoj temeljne organizacije in seveda tudi delovne organizacije.

Prav gotovo je ravno dosedanji razvoj temeljne organizacije, h kateremu sem tudi sam prispeval s svojim delom in družbenopolitično aktivnostjo, ki me veže na to "fabriko" pa tudi bližina doma, saj je tukaj zaposlena tudi žena in nama dvoizmensko delo omogoča tudi reševanje varstva najinih otrok."

.....

Tovarišica Štefka Lenarčič se nam je predstavila takole:

"V Kartonažno tovarno in sicer v "Makaronko" sem prišla pred dvajsetimi leti kot delavka. Z izgradnjo "Valkartona" se je moje prevažanje na delo v Ljubljano končalo. Delala sem na večini strojev, ki jih imamo, osem let pa se ukvarjam z interno odpremo. Z delom sem zadovoljna in tudi sodelavci so prijetni, tako da se tudi prihodnosti ne bojim."

Tov. Štefka Lenarčič

.....

Tovariš Marjan Lenarčič je že uvodoma poudaril, da prejema plaketo DO KTL kot priznanje vsem delavcem "Valkartona", saj kot je dejal: "...vsi smo zaslužni za dosežke te temeljne organizacije."

Tovariš Lenarčič je strojnik - vzdrževalec in je začel z delom v Kartonažni pred dvajsetimi leti in sicer v mehanični delavnici.

"Začetek je bil težak, tako v "Kartonažni" kot v "Valkartonu",

saj smo se uvajali v proizvodnjo, danes pa že pripravljamo rezervne dele in bo to, zaradi omejevanja uvoza, naša osnovna naloga tudi v naprej.

Tov. Marjan Lenarčič

Problemi so tudi drugod, tako v nabavi in prodaji in mislim, da je predsanacijski program, ki je dobro pripravljen, tudi dobra osnova za njihovo reševanje. Izboljšati moramo organizacijo dela, vse preveč je reklamacij in odpadka, potrebno se je lotiti problema režijskih delavcev, ki jih je na vseh nivojih preveč. Po svojem dolgoletnem delu v samoupravnih organih in sindikatu, bil sem delegat delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, sedaj sodelujem v komisiji za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ugotavljam, da se premalo poglobljamo v gradivo, da ne sledimo dovolj postopkom odločanja, po sprejemu pa smo pripravljene kritizirati. Res pa je tudi, da smo zaradi preobremenjenosti z gradivi o katerih naj bi odločali, pa tudi zaradi napak, ki se delajo, vse bolj pasivni" je svojo pripoved končal tovariš Lenarčič.

.....

V temeljni organizaciji "Papirna konfekcija" so se odločili, da pripada plaketa delovne organizacije Kartonažne tovarne Ljubljana delavcem Mariji Anžel, Mariji Hotujec, Antonu Jankoviču in Karlu Novaku, ki so s svojim dolgoletnim delom prispevali velik delež k razvoju delovnega kolektiva.

Tovarišica Marija Hotujec, po klicu delavka in sicer pri izdelavi grobe embalaže, se je letos, po štiriindvajsetih letih zaposlitve v KTL, upokojila. Dolgoletno delo v naši tovarni je vedno opravljala vestno in marljivo, z nadpovprečnim delovnim učinkom. Zato je bila med svojimi sodelavci cenjena in vzor dobrih medsebojnih odnosov, zaupali pa so ji tudi številne samoupravne funkcije.

Ostali trije dobitniki priznanja pa so mi v razgovoru povedali o sebi in razvoju temeljne organizacije naslednje:

Tovarišica Anžel: "V tovarni sem dvajset let in moje prvo delo je bilo na stroju Jagenberg, v tedanji delovni enoti 40 in sicer smo delali rolce za teleprinterje. Leta 1964 smo preselili v bivše prostore "Žita" (Makaronka) tri oddelke, oddelek konfekcije (Jagenberg, Goebel, toaletni in serviet-

ni stroj in stroj za kombinirane praške), prevlečene embalaže in grobe embalaže. Tri leta kasneje smo oblikovali tudi linijo za izdelavo regulatorjev in linijo za pakiranje toaletnih lističev. Vse do leta 1975, ko smo se "tozdirali" je prihajalo do avtomatizacije, uvajanja novih linij v vseh oddelkih. Po tem letu smo formirali le še oddelek za izdelavo prozorne embalaže, ki pa smo ga letos prenesli v drugo TOZD, v skladu s srednjeročnim planom. V zameno pa smo dobili s temeljne organizacije "Kuverta" štiri stroje za izdelavo vrečk."

Tovariš Jankovič: "Začel sem kot skupinovodja na toaletnih strojih v delovni enoti 40, nato v oddelku grobe embalaže, po selitvi pa sem postal izmenovodja. Od leta 1977 sem vodja centra za krmiljenje proizvodnje in tako mi teče enaindvajseto leto v Kartonažni."

Tovariš Novak: "Tudi jaz sem pred enaindvajsetimi leti prišel v delovno enoto 10, kjer sem bil trinajst let in sicer najprej kot strojnik na izsekovalnih strojih, nato kot skupinovodja oziroma izmenovodja. V teh letih sem se tudi izobraževal ob delu in tako končal srednjo grafično-tehnično šolo. Leta 1974 sem prišel v delovno enoto 40 (TOZD PAKO) ter

dnevi v papirni industriji sem bil tako razočaran, da sem hotel oditi. Nato pa sem dobil svojo prvo plačo v življenju, ki se mi je zdela velika in ta me je motivirala, da sem nadaljeval. Tako sem bolje spoznal sodelavce in ugotovil, da so prijetni, solidarni in vedno pripravljene delati. Danes je življenje drugačno, poleg dela imamo še polno drugih obveznosti, tudi samoupravnih. Še pred desetletjem pa je bil delavski svet edini organ poleg upravnega odbora, v katerem so bili predvsem vodje enot."

Tovariš Novak: "Vse obdobje sem bil tudi družbenopolitično in samoupravno aktiven. Leta 1963 sem bil imenovan za predsednika sindikata na nivoju delovne organizacije. Moram priznati, da je bila tedaj glavna aktivnost sindikata organiziranje izletov, proslav in nakupa ozimnice in šele kasneje je dobival sindikat tudi samoupravne in politične naloge. Nešte tokrat sem bil delegat delavskega sveta, sekretar osnovne organizacije ZK, vodja oziroma član številnih delegacij samoupravnih interesnih skupnosti itd."

Tovariš Jankovič: "Tudi jaz sem bil član številnih samoupravnih organov, od delavskega sveta in izvršilnih organov do komisije za plan in analize in disciplinske komisije."

Tov. Jankovič, tov. Anžel in tov. Novak

vodil center za krmiljenje proizvodnje. Že nekaj let pa se ukvarjam s kadrovske dejavnostjo naše temeljne organizacije in sicer najprej kot samostojni referent in sedaj kot vodja splošnokadrovske službe. V tem dolgem obdobju sem se vezal tako na sodelavce kot na delo, še posebej pa nas vežejo tista leta, ko smo se bili pripravljene marsičemu odreči, tudi osebnemu dohodku, na račun razvoja te organizacije."

Svojo pripoved je nadaljevala tovarišica Anžel: "Še danes delam na rezalno-previjalnem stroju za izdelavo zvitek. Ko sem se privadila na delo mi ni prišlo na misel, da bi ga zapuščala, saj mi je tovarna drugi dom. Do leta 1970 so se moje sodelavke sicer menjale, potem pa vse manj, danes pa odhajajo samo še v pokoj."

Tovariš Jankovič: "Prišel sem kot izkušen strojni tehnik in po prvih

Vsi trije sogovorniki so v zaključku razgovora poudarili, da je potrebno spremeniti odnos do dela, resneje izvajati naš stabilizacijski program, da bi mi kakor tudi družba v celoti čim prej prebrodili to gospodarsko krizo.

.....

Delavci TOZD "Kartonažna" so se odločili, da priznanja DO KTL ob 85. letnici dobijo naslednji delavci: Bricelj Milan, Četrtič Antonija, Glušič Vida, Grilj Jerca, Hacler Leopold, Oltra Joža, Sosić Anđelo, Šmajgert Angelca, Zupančič Anica in Žonta Dominik, ki so s svojim dolgoletnim prizadevnim delom, družbenopolitično in samoupravno aktivnostjo prispevali k razvoju temeljne organizacije in postali vzor svojim sodelavcem.

(nadalj, na 11 str.)

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKETE OB 85 – letnici DO KTL

(nadaljevanje z 10. str.)

Njihovi neposredni sodelavci vam jih v naslednjih prispevkih podrobneje predstavljajo.

TOV. VIDA GLUŠIČ

Tov. GLUŠIČ VIDA iz DE-10 nam je o sebi povedala naslednje:

"Letos aprila je bilo 30 let, odkar sem zaposlena v Kartonažni tovarni. Začela sem kot delavka na rezalnem stroju, nato kot vlagalka v litografiji, zadnjih 18 let opravljam dela kontrolorke v tej enoti.

S tem delom in v sredini v kateri delam, sem zadovoljna, čeprav sem delo vlagalke najraje opravljala. Delo kontrole izdelkov je namreč zahtevnejše in težje. Sprašujete, kakšno mnenje imam o Kartonažni tovarni? Če povem po pravici, včasih je bilo boljše kot je danes. Delavci so bili pri delu bolj zagnani, povezani med seboj, enotni. Sedaj pa o enotnosti žal ne moremo več govoriti, lahko pa rečem, da vsi okrog mene radi delajo. Imamo veliko starih strojev in večina med njimi je v slabem stanju, kar pa ni ravno stimulacija za zadovoljstvo naših delavcev.

OB JUBILEJU KTL STE PREJELI POSEBNO PRIZNANJE ZA DOLGOLETNO, VESTNO DELO. KAKŠNI OBČUTKI VAS NAVDAJAJO OB TEM?

Presenečena in vesela sem ob prejemu priznanja, vendar mi je tako nerodno. Ta dan bo zame največji dogodek.

IN KAJ BI ZA KONEC ŽELELI POVEDATI OSTALIM MLAJŠIM DELAVCEM?

Jaz bi že kaj povedala, toda oni te sploh ne poslušajo. Ničesar jim ne moreš dopovedati. Občutim prepad med starejšo in mlajšo generacijo. Ne razumite me napak, saj so odnosi v enoti kar dobri, toda mladi so mladi in ni prav, da si ne puste ničesar reči!

.....

BRICELJ MILAN, DE-10

TOV. BRICELJ MILAN, KOLIKO ČASA STE ŽE V TEMELJNI ORGANIZACIJI KARTONAŽNA?

V temeljni organizaciji združene dela sem od 1968 leta.

IN KAKŠNA JE BILA VAŠA POT RAZVOJA? OB DELU STE IZREDNO ŠTUDIRALI NA VEKŠ TER, KOT VEMO, ŠTUDIJ TUDI USPEŠNO ZAKLJUČILI.

Začel sem takorekoč od začetka. Sprva sem opravljal dela ofset strojnika, bil izmenovodja, tehnolog, vodja centra ter vodja tehnološke priprave tiska. Res sem ob delu izredno študiral ter pred nekaj meseci s študijem zaključil. Ravno zdaj pa se pripravljam na prevzem novih, odgovornejših nalog. S 1. decembrom začnem v transportno-skladišni službi opravljati dela in naloge vodje.

VAŠA POKLICNA POT JE BILA PRECEJ STRMA IN PESTRA. ZAUPAJTE NAM, KATERO DELO STE NAJRAJE OPRAVLJALI?

Vodja tehnološke priprave tiska je izredno kreativno delo. Na tem področju dela se srečuješ z mnogimi novimi tehnološkimi dosežki. In te potem skušaš "vsaditi" v obstoječo tehnologijo poskušas izboljšati proces dela, aplicirati znanje. Delo mora biti samo po sebi vir zadovoljstva, le tako se v njem porajajo ustvarjalne ideje.

DANES GOVORIMO O ENERGETSKI KRIZI, O GOSPODARSKI KRIZI. SKRATKA ŽIVIMO V DRUŽBI, KI SE NAHAJA NA RAZPOTJU. NAŠA TO OD TEGA NI IZVZETA. KAKO VI GLADATE NA TO? KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA OBSTANEK?

Govoril bi le za delovno sredino v kateri trenutno delam. Lahko rečem, da je pripravljenost do dela izredno visoka. To prihaja do izraza ravno sedaj, ko je borba za vsako naročilo. Treba je napeti vse sile da stroji ne stojijo, da si zagotovimo čimveč naročil in v to vključiti vse tako delavce v nabavi kot delavce za stroji. Menim, da je motiviranost delovne sredine v tej situaciji na dovolj visoki stopnji.

85 LET JE VELIKO, TUDI ZA TAKO VELIKO DELOVNO ORGANIZACIJO KOT JE KTL. KAJ VAM PREDSTAVLJA TO

TOV. MILAN BRICELJ

OBDOBJE?

Leta in leta ustvarjanja in naporega dela da je tovarna to, kar danes pomeni. Težko prelojena pot in upam, da bomo obdobje, ki je pred nami, ki nikakor ne pomeni "spanja na lovorikah", ravno tako prešli brez večjih motenj, saj kot sem že prej dejal, pripravljeni smo delati.

IN KAKŠNI SO VAŠI OBČUTKI NAGRAJENCA OB JUBILEJU KTL?

Veste, tako priznanje pomeni tudi obvezo, da nadaljuješ s kreativnim delom, se angažiraš tam, kjer te potrebujejo. Vsekakor pa je to tudi priznanje sodelavcem sredine v kateri se nahajam!

.....

ZUPANČIČ ANICA, DE-10

TOV. ZUPANČIČ, ZA ZAČETEK NAM POVEJTE KAKŠNO DELO PRAVZAPRAV OPRAVLJATE?

Vsa, prav vsa dela v enoti, tako imenovana fazna dela. Vsako jutro ob šesti uri me izmenovodja razporedi na delo. Najraje opravljam delo obrtgovalke.

TOV. ANICA ŽUPANČIČ

IN KOLIKO ČASA?

29 let.

NEKATERI VAŠI PREDHODNIKI Z ODNOSI STAREJŠI-MLAJŠI NISO RAVNO ZADOVOLJNI. KAKO PA VI?

Rada sem z mladimi, rada delam z njimi. Že mogoče, da prihaja do občasnih medsebojnih konfliktov,

SMO V VSESPLOŠNO GOSPODARSKI KRIZI. TUDI KTL NI IZVZETA. MENITE, DA JO BOMO USPEŠNO PREBRODILI?

Seveda, že veliko težav je bilo, še bodo, toda prepričana sem, da se bomo izklopali tudi iz teh. Sicer pa se mi zdi, da je situacija v temeljni organizaciji kar dobra. Trenutno imamo v enoti dovolj naročil.

KAJ VAM POMENI 85 LET TOVARNE IN KAKŠNI SO VAŠI OBČUTKI, KO PREJEMATE PRIZNANJE ZA DOLGOLETNO DOBRO DELO?

Obdobje 85 let je dolga doba. Upam, da bomo uspešni še naprej. Prejeto priznanje pa mi bo ostalo v spominu kot velik dogodek.

POZNAMO VAS TUDI KOT AKTIVNO SAMOUPRAVLJALKO. KAJ MENITE O DELEGATSKEM SISTEMU ZNOTRAJ TEMELJNE ORGANIZACIJE?

Bila sem član odbora samoupravne delavske kontrole, delavskega sveta, ter član odbora za izvedbo volitev.

V preteklem obdobju delegatski sistem ni prišel do izraza, sedaj se stanje izboljšuje. Po končanih sestankih nas obvestijo o najvažnejšem, in res ne morem reči da nismo informirani. Kdor le želi biti obveščen, tudi je.

.....

ČETRTIČ TONČKA, DE-50

TOV. ČETRTIČ TONČKA, PO NAGRADI SODEČ, KI JO PREJEMATE OB LETOŠNJEM JUBILEJU KTL, JE VAŠA ŽIVLJENSKA POT ŽE DOLGO POVEZANA S KTL?

Da, res je, vse od leta 1952. Najprej sem delala kot delavka v grobi kartonaži na rezalnem stroju, nato pa od leta 1957, ko sem nadomeščala delavko na porodniškem dopustu, kot poenterka. V vzdrževalni službi sem od 1962 leta dalje.

Delo rada opravljam, rada sem v tej delovni sredini. Se pa obdobje ki poteka, precej razlikuje od tistega, tam na začetku. Delali smo po cele dneve, hodili na udarniške akcije, o kakih "prostih" sobotah takrat nismo slišali, pa je vseeno bilo lepo. Delovna zavest je bila visoka. Zavedali smo se da ustvarjamo, nismo vpraševali po materialnih vrednostih. Delo je bila tista vrednota in občutek, da smo uspeli.

Danes tega ni več čutiti. Materialne dobrine so nas prevladovale.

TOV. TONČKA ČETRTIČ

(nadalj. na 12. str.)

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKET OB 85 – letnici DO KTL

(nadaljevanje z 11. strani)

Čas 30-ih let pomeni veliko. Dolgo in bogato obdobje je to. Če se samo spomnim nazaj v kakšnih pogojih smo delali, veliko lepih pa tudi slabih trenutkov je za nami... in sedaj. Opazen je velik napredek in prepričana sem, da bomo bomo supešno prebrodili tudi to, vse prej kot ugodno gospodarsko obdobje.

Kaj mi pomeni nagrada? Presenečena in obenem vesela sem bila, ko sem zvedela. Res, tega veselja ne morem opisati z besedami.

In pravim vam, delati, delati in še enkrat delati, kajti to je zanesljiva pot do cilja in uspeha, - nam je povedala tov. Četrtnič.

.....

HACLER Leopold

Tov. Hacler je v temeljni organizaciji zaposlen od 1960 leta dalje. Najprej v nabavni službi, nato kot vodja v skladišni službi, pa vodja transportno skladiščne službe.

KAKO SE SPOMINJATE ZAČETKA V KTL?

Vsak začetek je težak. Mesečni prejemki so bili slabi, veliko se je investiralo, iskali smo vse mogoče rešitve za čimhitrejšo izgradnjo.

To so bila leta graditve, ustvarjanja tega, kar KTL na področju papirno predelovalne industrije predstavlja. Prav težko smo si nekako le ustvarili ugled.

PA DANES?

Napredek se čuti, toda kup problemov je med katerimi nemogoče obstanemo. Tako se naprimer srečujemo s pomanjkanjem skladiščnih prostorov, ki so osnova za nemoteno, učinkovito poslovanje. In zdaj, ko so ustavljena vsa investicijska vlaganja tudi ni izgledov za izboljšanje. Kljub vsem restriktivnim ukrepom pa vem, da bomo tudi to obdobje "zvzili" tako, kot se za velika, kot je KTL spodobi.

POZNAMO VAS TUDI KOT AKTIVNEGA NOGOMETNEGA DELAVCA. BI NAM PAVEDALI NEKAJ BESED O PREDANOSTI TEMU ŠPORTU?

Ja, 25 let aktivnega nogometa je za menoj, tistega pravega, športnega nogometa, mislim. Organiziral in vodil sem nogometno moštvo tovarne. In to moštvo ni bilo kar tako. Bili smo redni gostje in vseh tekem, tekmovali v rednih ligah, pa na grafičnih igrah Slovenije, kjer smo celo osvojili eno prvih mest. Nekaj dobrih aktivnih igralcev je še danes zaposlenih v Kartonažni tovarni, na primer Lasič Slavko, Rojc Jože. Veste, to so bila lepa leta, ki se jih rad spominjam.

ZA KONEC NAM POVEJTE, KAJ VAM POMENI PRIZNANJE? JE PRVO?

Ne. Nagrado za delo sem v KTL že prejel, to pa sprejemam s presenečenjem. Vesel sem takega priznanja in mislim, da je še veliko delavcev, ki bi si nagrado krepko zaslužili.

.....

OLTRA JOŽI, DE-20

Tov. OLTRA JOŽI je zaposlena v Kartonažni tovarni že od 1949 leta dalje. Vseskozi opravlja fazna dela v obratu špiralno- navite embalaže.

Na vprašanje, kako je sprejela novico o dodelitvi priznanja za dolgoletno delo nam je povedala:

"Vesela sem bila, seveda. Žal pa moram pripomniti, da me o tem predsednik sindikalne organizacije v naši enoti ni obvestil. To ni prav, da sem za odločitev sindikata zvedela prek oglasne deske, pa še na to so me opozorile sodelavke. Prejeto priznanje smatram kot nagrado za delo, saj v vseh teh letih nisem naredila niti ene kršitve delovne obveznosti."

KAKŠNE RAZLIKE V PROIZVODNEM PROCESU OPAŽATE? 33 LET JE TEGA, KAR STE PRVIČ PRESTOPILI PRAG KTL.

Na samem začetku smo se morali pri delu veliko bolj truditi, pa količine proizvedenega dela kljub temu niso bile velike. Zdaj imamo vse mogoče pripomočke in delo je neprimerno lažje.

TOV. JOŽI OLTRA

DELEGATSKI SISTEM, S TEM MISLIMO INFORMIRANJE, JE VELIKOKRAT V NEMILOSTI. KAJ MENITE, STE DELAVCI DOVOLJ OBVEŠČENI O DOGAJANJH ZNOTRAJ TO?

Posredovane informacije so dovolj kvalitetne in obsežne. Lahko rečem da smo dobro obveščeni.

ŽIVIMO V OBDOBJU VSESPLOŠNE KRIZE. KAKO JE, ČE SEVEDA JO, OBČUTITE V VAŠI DELOVNI ENOTI?

O, kriza se pozna tudi v Kartonažni tovarni. V naši delovni enoti je nekaj časa primanjkovalo naročil. Pa še to bi povedala. Imamo zelo slaba indeksa razmerja Delu v neposredni proizvodnji bi lahko namenili večjo pozornost, ter ga vrednotili tako, kot to zasluži!

.....

ŽONTA DOMINIK, DE-30

"V Kartonažno tovarno sem prišel 1951 leta kot strojnik urejeva-

TOV. DOMINIK ŽONTA

lec v delovno enoto 30, pred 17-imi leti pa sem začel opravljati dela vodje izmene, katere opravljam še sedaj", nam je povedal tov. Žonta Dominik iz delovne enote 30.

NA VPRAŠANJE, ALI SE ČUTI SPREMEMBA V ODNOSIH MED LJUDMI, V ODNOSU DO DELA IN SREDSTEV, JE PAVEDAL:

"Odnosi so bili vedno dobri. Kot strojnik, pa kasneje kot vodja izmene, nisem imel nikoli problemov s sodelavci, vsi so vedno pokazali pravo mero volje in odnosa do dela. Danes? Ti problemi ostajajo čedalje večji. Niso vsi urejeni, nimajo vsi pravega odnosa do dela jaz pa menim, da če je delavec prišel delat, potem mora delati, ne pa sedeti.

Sicer pa se časi spreminjajo", je pripomnil naš sogovornik. "Zagnanost za delo, tista prava, izginja. Včasih smo mesečno proizvedli tudi 300 ton, kar sedaj ob teh proizvodnih sredstvih ni mogoče. Tehnologija se spreminja. Življenska doba sedanjih izdelkov je dolga, takrat pa smo, na primer izdelovali cevke samo za enkratno uporabo in to je dalo še in še ton. Ja, takrat tudi ni bilo problem osnovna surovina, bila je zagotovljena. S tem si ni nihče belil glave. Danes je ravno obratno; gledamo na vsak kilogram surovine in ne toliko na proizvedeno.

S sedanjimi stabilizacijskimi ukrepi, ki naj "ozdravijo" naše gospodarske težave bi morali začeti že pred nekaj leti. Sicer pa nikoli ni prepozno in čez noč tudi ne gre delati revolucionarnih dejanj. Sicer pa se moramo zavedati, da smo bili navajeni na preveliko udobje in s tem potrošili veliko več kot pa naredili.

Kar se tiče informiranosti delavcev bi rekel, da je dobra. Poglejte, imamo oglasne deske, zbere delavcev, delegate, gradivo in če bi hotel vse to prebrati bi porabil najmanj uro na dan. Torej, če si pripravljen informacijo sprejeti, potem si informiran.

OBČUTKI OB PREJEMU NAGRADE?

Mislim, da se je pedlagatelj pošteno odločil in podelil nagrade tistim, ki si jo zaslužijo. Oni že vedo! Ne bi razpravljali o tem. Nagrada, ki jo prejmem je pohvala za opravljeno delo in mi je v posebno zadovoljstvo, je zaključil Žonta Dominik.

GRILJ JERCA, DE-20

Nagrado za dolgoletno, prizadevano delo je prejela tudi tov. Grilj Jerca, delavka v obratu špiralno- navite embalaže.

33 let je tega kar je pričela z delom.

Povabilu na kratek razgovor se je prav nerada odzvala ker meni, da je to nepotrebno in da nagrada sama pomeni dovolj.

Ko smo jo povprašali o odnosih med delavci v temeljni organizaciji nam je povedala:

"Ljudi je treba vzeti takšne, kakršni so. Vsi imamo napake, nihče ni brez njih. In če je le mogoče je treba napake odpraviti, v dobro medsebojnih odnosov."

Podeljene nagrade je bila izredno vesela ter dodala, da prejeta nagrada pomeni obvezo za še boljše delo, in vsestransko aktivnost.

TOV. JERCA GRILJ

.....

SOŠIČ Andelo, DE-10

Tov. Sošič Andelo, koliko časa je od tega kar ste nastopili delo v Kartonažni tovarni?

Kot offset tiskar sem delal v Istragrafiki, leta 1963 pa sem prišel v Kartonažno tovarno. Začel sem kot offset tiskar, nato bil izmenovodja tiska in izsekalnice, tehnolog, vodja centra, zdaj opravljam dela vodje obrata.

TOREJ STE SE ZAPISALI GRAFIČNI DEJAVNOSTI. PA VAM JE BILO KATERO OD DEL, KI STE JIH OPRAVLJALI, PRAV POSEBNO PRI SRCU?

Ne, vse sem opravljal z veseljem, ter vložil ves svoj trud za čim boljše rezultate. Delo, ki ga sedaj opravljam je odgovorno, zahteva polno mero angažiranosti.

KAKO OCENJUJETE ODOSE V ENOTI, KATERE VODJA STE IN KAJ MENITE O SAMOUPRAVNI INFORMIRANOSTI?

V zadnjem obdobju je vzdušje v enoti dobro, taki so tudi odnosi med delavci. Ne beležimo kakšnih posebnih odklonilnih odnosov do dela, so pa še vedno taki delavci, ki jim še danes ni jasno, da so v enoti zato, da delajo. To, s čimer se težko sprijaznim, so bolniški izostanki in število delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo. Tako enih kot drugih je veliko preveč. In prav za te delavce bi morali čimprej poiskati skupno rešitev na nivoju delovne organizacije. Treba bo najti prostor ter v njem organizirati primerna dela za delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo.

(nadalj. na 13. str.)

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKET OB 85 – letnici DO KTL

(nadaljevanje z 12. strani)

TOV. ANĐELO SOŠIČ

VEDNO SE SREČUJEMO Z OČITKI PREMAJHNE INFORMIRANOSTI. KAKO PA VI OCENJUJETE STOPNJO INFORMIRANOSTI V TEMELJNI ORGANIZACIJI?

Bom kar kratek. Kdor želi biti informiran, ta tudi je. Pripomba, ki bi jo le imel, se nanaša na prepozno prejete informacije o finančnem poslovanju tako delovne enote kot cele temeljne organizacije.

85 LET TOVARNE JE ZA NAMÍ. JE TO GARANCIJA, DA SE PRETOČEMO SKOZI TRENUTNO NEUGODNO GOSPODARSKO SITUACIJO?

Je že res, da je situacija kritična, toda le vsestranska angažiranost vseh nas delavcev, je garancija za uspeh. Naša enota sicer ne posluje z izgubo, problem pa predstavlja razdrobljenost naročil in pomanjkanje osnovnih surovin. Tudi sodelovanje z dobavitelji osnovnih surovin ni na ravni najboljših poslovnih odnosov.

KAJ VAM POMENI DODELJENO PRIZNANJE?

Vesel sem vsakršnega, še tako drobnega priznanja, ki ga ne morem posebiti. To je priznanje za celotno delovno sredino, v kateri delam!

.....

katerega so kmalu zamenjali novi, boljši" - se spominja tov. Šmajgert.

"Rada sem delala pri stroju, pa tudi za kakšno drugo delo sem prišla, nobeno delo mi ni bilo odveč. Le čiščenje stroja mi ni bilo najbolj pri sreju. Pa se človek sčasoma navadi tudi na to.

Veliko delavcev smo naučili ročevanja z navijalnimi stroji, pa ti kmalu prinesejo zdravniško spričevalo, da takega dela ne morejo opravljati. Včasih tega ni bilo veliko. Sploh ne. Pa tudi disciplina je bila večja. Nikoli se ni zgodilo, da bi kdo rekel "tega jaz ne bom delal"! Za take upore so bili delavci odpusteni. Moram pa povedati, da je tudi takih pojavov vse manj, saj se delavci zavedajo, da je za delo vse težje. Danes je tudi preveč režijskih delavcev. Takrat, ko sem jaz začela, so bili samo trije, štirje..

MENTITE, DA STE DOVOLJ DOBRO IN PRAVOČASNO OBVEŠČENI?

Da. Kdod le hoče biti informiran, ta tudi je. Naj ob tem še povem, da zdaj sindikalne skupine po enotah obravnavajo vse primere kršitve delovnih obveznosti, tako da smo tekoče seznanjeni tudi s tem.

PREJELI STE PLAKETO ZA DOLGLETNO PRIZADEVNO DELO. KOT STE NAM ŽE PAVEDALI, STE PRIZNANJA ZELO VESELI. KAJ BI NA ROB RAZGOVORA PRIPOROČILI MLAJŠIM SODELAVCEM?

Naj si prizadevajo za boljše delo, kajti delo je največja vrednota.

Vsem delavcem, ki so sodelovali v razgovoru, se zahvaljujemo ter jim čestitam za prejeta priznanja.

Prasnikar Tone
Zajc Mojca

.....

V temeljni organizaciji "Lepenka" Tržič sem imela dva sogovornika, dobitnika "plakete DO KTL" in sicer tovariša Serec Marjana in tovarišico Pavlo Čebraja.

V prijetni, dobro ogrevani sobici, kar je v današnjem času redkost, mi je tovariš Marjan pripovedoval:

"Bil sem štipendist "Kartonažne tovarne" in tako sem po končani srednji papirniški šoli prišel pred sedmimi leti v temeljno organizacijo. Ker je bila kadrovska politika še dokaj nejasna, so mi dodelili delo tehnologa, čeprav nisem poznal prave vsebine tega dela. To delo sem nadaljeval tudi po odsluženju vojaškega roka, vse do razporeditve na naloge izmenovodje. Malo kasneje sem se vpisal na višjo šolo za varnost pri delu v Zagrebu in tudi področje mojega dela je postalo varstvo pri delu.

Oba starša sta bila zaposlena v "Lepenki", zato sem bil že kot otrok seznanjen z dogajanjem v njej in sem tudi vedno kazal interes za to proizvodnjo, čeprav je bil sam odnos Tržiča in ljudi v njem negativen do "fabrike". Šele investicija, ki sedaj teče spreminja ta odnos in vsi smo zadovoljni, da je tako in da bodo proizvodni rezultati še boljši in večji. Ko sem prišel v temeljno organizacijo sem postal predsednik mladine.

TOV. MARJAN SEREC

Oral sem ledino, vendar je bilo mladih delavcev precej in tudi delati so bili pripravljeni, medtem ko danes ni več tega zanimanja in še manj aktivnosti mladih. Že peto leto sem predsednik delegacije zboru združenega dela, vendar nisem zadovoljen z njegovo aktivnostjo, še posebej ne s povratno informacijo.

Vseskozi sem aktiven tudi v okviru sindikata, saj sem bil predsednik osnovne organizacije, zdaj pa sem celo predsednik konference osnovnih organizacij sindikata DO KTL. Vendar sindikat v organizacijah združenega dela kot družbenopolitična organizacija še vedno nima prave vloge in moči. Marsikaj smo sposobni deklarativno sprejeti, v praksi pa tega ne moremo izvesti. Veliko problemov je na kateri kljub zagnanosti in aktivnosti ne moreš vplivati.

Kljub zadovoljstvu, da je prišlo do realizacije naše investicije pa me skrbi, kako bo s prodajo naše lepenke, saj se bo proizvodnja dvakratno povečala. Kvalifiacijska struktura je trenutno zelo neugodna, vendar novih kadrov ne bomo jemali, pač pa bomo z izobraževanjem prekvalificirali sedanje kadre. Več naporov bomo morali vložiti v organiziranje proizvodne verige "Lepenka - Valkarton - Kartonažna", želel pa bi, da bi v temeljni organizaciji oblikovali tudi predelavo, se pravi, da bi določene izdelke sami delali."

.....

TOV. PAVLA ČEBRAJA

Naslednja sogovornica je bila tovarišica Čebraja, ki je v Lepenki že štirinajst let. Začela je v zračni sušilnici, kjer je bilo zaradi vlage in mraza delo zelo naporno ter nadaljevala pri tehta nju lepenke in pakiranju, kar de-

la še danes, saj je razporejena na delo "pakirke lepenke".

"Z delom sem zadovoljna, stanujem v bližini tovarne in tudi s sodelavci se dobro razumem. Moja edina skrb danes je, na kakšno delo bom razporejena, ko bo stekla nova proizvodnja. Vendar upam, da se bo za nas, stare delavce, našlo ustrezno delo."

Sodelavci, katerim je Pavla zaradi svoje pridnosti in vestnosti vzgled, so povedali, da je tudi zelo zabavna in večen optimist, ki skrbi za dobro voljo vseh. "Če nje ni na delo, imamo občutek, da manjka pol kolektiva," so potrdili svojo trditev. Tovarišica Čebraja pa je še dodala: "Želim si, da bi si lahko ogledala vse naše temeljne organizacije, še posebej te najstarejše v Ljubljani in pokramljala s sodelavci iz drugih TOZD."

V "Cankarjevem domu" so prejeli "Plaketo DO KTL" tudi trije delavci temeljne organizacije "Kartonaža" Rakek, in sicer tovarišici Gorjup Veronika in Marija Jug ter tovariš Miran Trošt. Vsi trije so s svojim dolgoletnim, uspešnim delom pripomogli k razvoju delovne organizacije, njene samoupravne poti in tako postali s svojim kritičnim toda poštenim odnosom vzor ostalim delavcem.

TOV. VERA GORJUP

Tovarišica Vera Gorjup dela pod isto streho že osemindvajset let. Začela je še v času lesno-industrijskega podjetja "Tisa".

"Ko smo se preimenovali v "Kartonažo" sem delala na dvojarvnem slotru, nakar sem bila premeščena v center za krmiljenje proizvodnje, kjer še danes delam kot "dispečer".

Pogoji za delo so bili v času moje zaposlitve izredno težki, saj smo delali v treh izmenah, obvezno tudi v nočni izmeni, s tem, da ni bilo urejene prehrane in da so bili prostori v vseh letnih časih neogrevani. Prav gotovo se te razmere za delo ne dajo primerjati z današnjimi, ko se v okviru delovne organizacije čutimo socialno varne in boljše organizirane.

Vso delovno dobo sem bila tudi družbeno-politično in samoupravno aktivna tako v temeljni organi-

(nadalj. na 14. str.)

ŠMAJGERT ANGELCA iz DE-30 je o sebi povedala:

"1955 leta sem prišla v Kartonažno tovarno Ljubljana. In od takrat dalje sem neprekinjeno v obratu tekstilnih cevok pri strojih. Takrat smo izdelovali v glavnem takojmenovane mehke cevke. Ja, pa še Bonačeva stroj smo imeli,

PREDSTAVLJAMO VAM DOBITNIKE PLAKET OB 85 – letnici DO KTL

(nadalj. z 13. strani)

zaciji, kot izven nje. Delo v samoupravnih organih, kot so delavski svet, komisija za samoupravno organiziranost in usklajevanje samoupravnih splošnih aktov, delegacije SIS in tudi v okviru izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, mi omogoča boljše informiranost in s tem večji vpliv na odločitve, ki pogujejo naše delo in razvoj", se je predstavila tovarišica Vera.

"Kot delavka v proizvodnji sem v tem delovnem kolektivu zaposlena že šestindvajset let", mi je povedala tovarišica Marija Jug, v obrazložitvi predloga njene osnovne organizacije sindikata, da se ji podeli "Plaketa DO KTL" pa piše: "... Plaketa se ji podeljuje za njeno dolgoletno delo v KTL, v katerem je vedno dosegala dobre delovne učinke in bila vzor drugim sodelavcem. Zaradi svojega kritičnega, odkritega in poštenega odnosa je bila večkrat izvoljena v samoupravne organe temeljne organizacije, v katerih se še sedaj, kakor tudi preje, aktivno vključuje s svojimi konstruktivnimi predlogi in pripombami."

TOV. MARIJA JUG

Sama pa je dodala še naslednje misli! "Mlada generacija premalo pozna razmere v kakršnih smo mi delali v njihovih letih, in zato ne cenijo naše minulo delo in vzpostavljene medsebojne odnose. Če primerjam takratne delovne rezultate, tehnologijo in opremo z današnjimi, ugotavljam, da se kljub tako izpopolnjeni tehnologiji in načinu dela ne dosega takih rezultatov, kot bi jih lahko."

Želim si, da bi v teh težkih pogojih gospodarjenja, enotno pristopili k reševanju problematike, z dobavljenimi surovinami pokrili naročila in tako dosegali dobre rezultate."

.....

Tovariš Miran Trošt je v KTL že enaintrideset let. Začel je kot skladiščnik osnovnih surovin, po letu 1965 pa je poleg prevzema in odpreme opravljal še dela kurjača. Leta 1973 je bil razporejen na delo "skupnovodje" in

TOV. MIRAN TROŠT SPREJEMA PLAKETO.....

sicer najpreje tekočega traku, nato pa hale "A", kjer še danes vestno opravlja to zahtevno in odgovorno nalogo.

"Žalosti me", je dejal v razgovoru, "da ne dosegamo planov proizvodnje, čeprav menim, da bi jih lahko, če bi bilje izkoristili vse notranje rezerve. Tudi nagrajevanje po delu za proizvodne delavce ni ustrezno urejeno ter zato ni stimulatívno. Čeprav so odnosi med sodelavci zadovoljivi pa menim, da bi vodstvo moralo bolj prisluhniti težnjam delavcev."

Tovariš Trošt je v svojem delovnem kolektivu doživel celotno pot razvoja delavskega samoupravljanja in tudi sam angažirano sodeloval v številnih organih. Njegov dosledni nastop in kritične besede so večkrat pripomogle h kvalitetnejšim odločitvam.

"Bil sem predsednik sindikata, sekretar ZK, predsednik delavskega sveta ter številnih izvršilnih organov, izven temeljne organizacije pa sem se aktivno vključil tudi v delo občinskega sindikalnega sveta ter zato prejel "Srebrni znak sindikata."

Če me sprašujete, kaj si želim, bi rekel, da predvsem to, da bi premagali stabilizacijske težave, dosegli planirano proizvodnjo in še več sredstev združevali," je zaključil razgovor tovariš Trošt.

.....

Tovarišici Idi VARL, finančnemu analitiku iz temeljne organizacije "Jelplast" je podeljena plaketa za 34-letno delo v tem kolektivu, za odgovorno delo računovodje do priključitve k DO KTL ter za sedanje delo, ki ga vestno opravlja in tako prispeva k nadaljnjemu razvoju našega kolektiva.

O sebi, oblikovanju in razvoju "Jelplasta" mi je takole povedovala: "Zaposlila sem se 7.8.1948. v takratnem "Okrajnem

V "Okrajnem podjetju pohištvenega okovja" smo izdelovali razne ročaje za pohištvo ter nasadila za okna in vrata. Izvrševali smo tudi galvanske usluge za bližnje delovne organizacije in izdelovali industrijske stole.

Sčasoma ni bilo več potreb po teh artiklih, zato smo leta 1972 preusmerili proizvodnjo in se preimenovali v "JELPLAST", Kamna gorica. Nabavili smo nekaj strojev za brizgano plastiko in stroj za vakumiranje. Izdelovali smo razne artikle iz plastike, ter vakumirali stropne in zidne obloge.

V okviru nadaljnje širitve proizvodnega programa brizgane plastike in zagotovitve večje poslovne varnosti smo se leta 1977 priključili delovni organizaciji KTL kot šesta temeljna organizacija. Opustili smo kovinsko proizvodnjo in se preusmerili na proizvodnjo izdelkov iz plastičnih mas.

V času po združitvi smo beležili tudi težke trenutke, ker smo del proizvodnje opustili, novih strojev za brizgano plastiko pa nam do danes, brez pojasnila še niso dobavili.

Lahko ugotovimo, da smo celotni program proizvodne opreme, ki je bil pripravljen ob združitvi, realizirali."

.....

Osnovna organizacija sindikata temeljne organizacije "Kuverta" se je odločila, da prejme "Plaketo DO KTL" tovariš Ivanjko Leopold, po poklicu strojni tehnik, ki opravlja delo "vođenje proizvodnje v temeljni organizaciji." V Kartonažni tovarni je zaposlen že trinajst let in to priznanje se mu podeljuje za njegov večletni izredni delovni prispevek

TOV. IVANJKO LEOPOLD, DOBITNIK PLAKETE

Predstavljamo vam.....
(nadalj. z 14. str.)

na odgovornem delu vođenja proizvodnje, v zadnjem času pa tudi na izpolnjevanju izvoznih obveznosti. Vedno je bil pobudnik za organizacijo varnega dela in varovanja skupnega premoženja.

Poleg delovnih nalog je vedno aktivno sodeloval pri delu samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij TOZD, kot njihov delegat pa tudi v organih na nivoju občine in republike.

Iskrene čestitke vsem dobitnikom „Plakete DO KTL“!!!

Zbrala in uredila:
T.ČERIN

VABILO

Nagradna Križanka

V A B I L O

UPOKOJENE SODELAVCE, UDELEŽENCE NOV TER ČLANE ZVEZE BORCEV

V A B I M O

NA TOVARIŠKO SREČANJE, KI BO V SOBOTO, 18. DECEMBRA V PROSTORU OBRTA DRUŽBENE PREHRANE NA ČUFARJEVI 16 V LJUBLJANI.

SREČANJE SE BO PRIČELO OB 14. URI, PRIČAKUJEMO PA VAS ŽE OD 13³⁰ DALJE.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE
GLASILA ŠT.9-10

Vodoravno: samostalnik, adaptiranje, metronom. ER, odstop, liana, Arkansas, sever, KA, VO, matrikula, plet, Lui, Igalo, VO, namen, Atila, delavec, ŠF, dd, VE, MV, vreteno, as, oči, IE, It, Asta, ro, bir, kmet, ski, streha, koran, Aiken, ki, al, el, Ibadan, tkivo, a, Anatolij, Nat, Ljubljana, elipsa, kajak, rabi, jež, manual, Rtanj, P, sinoda, A, Ebro, orli, Ob, Saranda, TS, Eka, Titov, drn, Celjan, opera, Ajant, suma, Hieng, Ga, TZ, TT, TO, oer, reelekcija, raziskovalka, atmosfera.

31158 yu ktl
grf b ljb
2088/72099
Ljubljana 39/34 18 1250

Kartonažna tovarna Ljubljana
Čufarjeva ul. 16
Ljubljana

ob 85. letnici do ktl iskreno čestitam in želim se mnogo delovnih uspehov. obenem se opravičujem, ker se zaradi delovnih obveznosti ne morem odzvati vašemu vabilu.
Andrej Marinc

col 16 85.letnici

Med pravnimi reševalci
bo izžrebanih 5 nagrajencev:

1.nagrada	-	500 din
2.nagrada	-	400 din
3.nagrada	-	300 din
4.nagrada	-	200 din
5.nagrada	-	100 din

Rešitev oddajte osebno ali pa pošljite v zaprti kuverti z oznako "nagradna križanka" na naslov:

Oddelek za samoupravljanje in informiranje, Ljubljana, Čufarjeva 16, najkasneje do 20. 12. 82

elektrarna, Fala, KT, lak, ŠN, ara, AK, Ike, Ajka, Joe, Itačan, Joinville, p, Estonec, raja, geolog, psi, Tamar, Ant, vhod, ahat, ta, srna, nauk, EL, slikarka, zadruga, risalnica, združeno, pat, t, fes, delo, os.

Nagrade prejmejo naslednji izžrebani reševalci:

1.nagrada	500.- din
KURE Martina - Kuverta	
2.nagrada	400.- din
HUTTER Milan - DSSS	
3.nagrada	300.- din
KRAŠEVEC Anica - DSSS	
4.nagrada	200.- din
STRELEC Darinka - upokojenka Ljubljana, Korytkova 15	
5.nagrada	100.- din
VEGELJ Stane - DSSS	

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6. 6. 1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

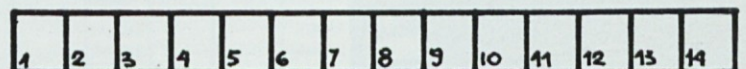

Pogled na lepo okrašeno malo dvorano »Cankarjevega doma«.

k o m b i n a c i j a

V lik vpiši naslednje tri pojme tako, kot kažejo številke:

14, 13, 3, 10, 8	-	pijača iz artičok
5, 7, 1, 4, 6, 9	-	udoben naslanjač
11, 2, 12	-	temni del dneva

Brano skozi lik dobiš ime in priimek delavca v naši organizaciji združenega dela.

NAGRADNA KRIŽANKA

	PRIMER	HOLAND- SKI SLIKAR	PODGA- NA VRE- ČARICA	ODLO- MEK KORANA	LTUBLJ. BANKA	ALUMI- NIJ	LJUBKOV- L. IME	STARA POVRŽ- MERA	TUJ BUOGLA SNIK	BEL- GIJA	GLAVNI ŠTEVNIK	SUKA- NEC	ESPANA	GEOMET- RIJSKO TELO	UČENJE	85	STARI- NARNI- CA	DEL- ATMO- SFERE
	85						TRIPAD- ROMOV		KARDELJ EDUARD		VOJAŠKI BUHOV- NIK	KORALNI OTOK						
									HOMERJE- VA ČAROVNICA			FRANC. FISATELJ (CLAUDE)	RESSEL JOŽEF					85
												FRANCOV KARAH- BOL						TURČIJA
																		UGASEL VULKAN

	85	HAMILO	NARBE- TNIK	REKA V ZRNI	BANSKI OTOK	ARU	SONDOP- MLEČNI IZDELEK		KISIK	VELIKA KAČA		85	OBRZNO VEBENJE ITALJ. REKA						
										POSKOB- RE			JUS						
										REKA V ITALIJI									

		KURATICA ZA ATRIBUT	PREVOZ- SREBST.	ERNEST HEMINGVAY	ERNEST HEMINGVAY	RECEPT	OSVEŽ- PITJE ELEKTR.			URADNI TEŽIK IZRABLA	AMER. FIL. IGR. EASTWOOD	VRSTA ŽITA	85	CURIE	POLJSKA RASTLI- NA	NABAV- NAPLA- ČILO	RAMOVÉ FRANJ KONEC POLOTOKA		

		NORTH REKA V ANGLIJI	GOZDJA ŽIVAL	NEDO- TAKTNE- NOST	MOŠKO IME															

		BAN V TEBNU	TUŠKI, VELIKAS HEJIB PRI BEOGRADU	REDKO IMB	ŽENSKI REV. GLAS				OTOKI V BENGAL. ZALIVU	GL. M. GANE KRAJ PR LTUBLJ.										

		PRE- MAZ	ZBRA- VILNA RAKTL.	OKANE- NELA SMOLA	LATIN. VEZNIK	LIBIJA ŠENTURC	STANO BOLANO ENAKI ČRKI		SVOBOD- TRŽAŠKI TERIDRIJ	MANGAN DEL POSODE	ITALIJA	VRSTA METUCA								

		PRE- MAZ	ZBRA- VILNA RAKTL.	OKANE- NELA SMOLA	LATIN. VEZNIK	LIBIJA ŠENTURC	STANO BOLANO ENAKI ČRKI		SVOBOD- TRŽAŠKI TERIDRIJ	MANGAN DEL POSODE	ITALIJA	VRSTA METUCA								